

Notulen

*van het verhandelde in de
vergadering van provinciale staten
van Utrecht*

gehouden op 10 februari 2003

Naamlijst

van de leden van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 10 februari 2003

mr. B. Staal, voorzitter

drs. H.H. Sietsma, griffier

mevr. mr. C.T. Begemann, Amersfoort

G. van den Berg, Veenendaal

J.G.P. van Bergen, Wijk bij Duurstede

drs. R.P.F. Bijkerk, Veenendaal

J. Binnekamp, IJsselstein

mevr. M.J.E. Bloemendaal-Stinkens, Bunschoten-Spakenburg

drs. J. Boersma, Bunnik

mevr. drs. F. Bont, Utrecht

mevr. mr. M.L.A.A. de Bont-de Krom, Nieuwegein

drs. A. Boone, Amersfoort

mevr. J. Bosch-Eldering, Houten

H.H. van den Broek, Westbroek

mevr. drs. M.S. Brouwer, Amersfoort

mevr. C.A. Buursema-Kassel, Nieuwegein

J.L.M.M. Damen, Leersum

J. Dekker, Mijdrecht

K.M.J. Dircksens, Baarn

drs. A.J. Ditewig, Bilthoven

drs. A.M. Doelwijt, Veenendaal

mevr. A.A. Ewoldt-Snijders, Wijk bij Duurstede

mevr. drs. N. Fotinos, Vleuten de Meern

M. van de Groep, Bunschoten

mevr. M. Haak-Griffioen, Soest

H. Hooijer, Amersfoort

C.W. Ijsbrandij, Hollandsche Rading

P.F.C. Jansen, Utrecht

mevr. W.J. de Jongh, Wijk bij Duurstede

E. Jongsma, Kamerik

mevr. mr. M.N. Kallen-Morren, Zeist

mevr. mr. J.G.J. Kamp, Breukelen

mevr. G.B. van Keulen-Saenger, Tull en 't Waal

J.F.M. Kloppenborg, Utrecht

mevr. drs. C.G. Knaap, Utrecht

mevr. M.H.M. Knipscheer, Utrecht

M. van der Kolk, Utrecht

mevr. J.C. Kramer, Bunschoten

M.F. van Leeuwen, Maartensdijk

dr. B. Levering, Montfoort

drs. J.P.J. Lokker, Soest

M.J. Monrooij, Nieuwegein

drs. M. Odijk, Utrecht

C.G.J. van den Oosten, Maarssen

mevr. S.D. Oosterhuis, Leusden

J.Ph. Overbeek, Utrecht

mevr. P. Pieper-Hagen, Mijdrecht

drs. W.M. van der Poel, Loenen aan de Vecht

mevr. drs. N. Rambocus, Utrecht

jhr. J.S. de Ranitz, Baarn

mevr. A.H. Raven, Utrecht

mr. S.D. Renzema, Zeist

mr. drs. F.Th.M. Rohof, Utrecht

drs. P.J.M. Rombouts, Maarssen

ir. J.S. Rüter, Utrecht

ir. M.W. van de Sande, Soest

mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven

dr. J. Streng, Mijdrecht

drs. G.H. Terpstra, Utrecht

drs. P. Wagenaar, Bilthoven

D. van der Wilt, Mijdrecht

W.H.A. Winter, Nieuwegein

mevr. Th. de Wit, Utrecht

ir. B.A. Witteman, Kockengen

mevr. N.C. Wuurman, Utrecht

Leden van gedeputeerde staten

J.G.P. van Bergen, Wijk bij Duurstede

mevr. mr. M.N. Kallen-Morren, Zeist

mevr. mr. J.G.J. Kamp, Breukelen

drs. J.P.J. Lokker, Soest

drs. P.J.M. Rombouts, Maarssen

dr. J. Streng, Mijdrecht

Bladwijzer

op de notulen van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 10 februari 2003

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
AUDIT		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 Dienst/sector Concernstaf, nummer 2003CGC000012i inzake de rapportage van de Beleidsaudit 2002 (Maatschappelijke Participatie en Maatschappelijke Zorg) Daartoe besloten	42	PS2003AUD01
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 Dienst/sector Concernstaf, nummer 2003CGC000018i houdende het voor kennisgeving aannemen van de evaluatie (commissie voor de) beleidsaudits. Daartoe besloten	42 t/m 44	PS2003AUD02
BESTUUR EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 december 2002 Dienst/sector BMS, nummer 2002CGC000495i tot herijking van de "Agenda 2010". Daartoe besloten	21 t/m 42	PS2003BEM04
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 Dienst/sector CS, nummer 2002CGC000567i tot vaststelling van de 2e wijziging van de begroting 2003. Daartoe besloten	45	PS2003BEM06
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 januari 2003 Dienst/sector BMS, nummer 2003CGC000027i om in te stemmen met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling samenwerkingsverband IPO en de oprichting van de Vereniging IPO c.s. de Algemene belastingver- ordening provincie Utrecht 1997/ Daartoe besloten	42	PS2003BEM07

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 Dienst/sector PSZD, nummer 2003PSD000032i, om in te stemmen met liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling Utrechtse Bestuursacademie. Daartoe besloten	42	PS2003BEM08
STATEN		
Ingekomen stukken.	13	
Vaststellen van de notulen van de vergaderingen van 12 december 2002	13	
Vragenhalfuurtje		
Mondelinge vragen van:		
- de heer P.F.C. Jansen inzake vertraging van de aanleg van het wielercursus "De Nedereindse Berg".	13 t/m 16	
- de heer ir. J.S. Rüter inzake aankoop van natuur- terreinen en voortgang van de landinrichting.	16 t/m 21	
WATER EN MILIEU		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 26 november 2002 Dienst/sector WEM, nummer 2003WEM000001i om in te stemmen met de herbesteding Reserve Provinciaal Milieu Beleidsplan. Daartoe besloten	44	PS2003WEM06
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 januari 2003 Dienst/sector WEM/MSM, nummer 2002WEM005042i tot vaststelling van de Tijdelijke Subsidieverordening Energiefonds provincie Utrecht 2003. Daartoe besloten	44	PS2003WEM09
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 januari 2003 Dienst/sector WEM/MWA, nummer 2003WEM004975i tot onttrekking van geldmiddelen aan de reserve schadevergoeding grondwaterbeheer. Daartoe besloten	44	PS2003WEM10

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
ZORG EN WELZIJN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 Dienst/sector WEB/WZJ, nummer 2003WEB000021i tot vaststelling van het Wel Thuis programma Wonen Zorg en Welzijn. Daartoe besloten	44	PS2003ZEW02
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 Dienst/sector WEB/WZJ, nummer 2003WEB000045i tot het ter beschikking stellen van middelen voor het programma-onderdeel "stimuleren en ondersteunen gemeenten" van het programma Wel Thuis! Daartoe besloten	44 en 45	PS2003ZEW03

Presentielijst

Vergadering 10 februari 2003

Aanwezig:

G. van den Berg, Veenendaal
J.G.P. van Bergen, Wijk bij Duurstede
J. Binnekamp, IJsselstein
mevr. M.J.E. Bloemendaal-Stinkens, Bunschoten
drs. J. Boersma, Bunnik
mevr. mr. M.L.A.A. de Bont-de Krom, Nieuwegein
mevr. drs. F. Bont, Utrecht
drs. A. Boone, Amersfoort
mevr. J. Bosch-Eldering
H.H. van den Broek, Westbroek
mevr. drs. M.S. Brouwer, Amersfoort
mw. C.A. Buursema-Kassel, Nieuwegein
drs. R.P.F. Bijkerk, Veenendaal
J.L.M.M. Damen, Leersum
J. Dekker, Mijdrecht
K.M.J. Dircksens, Baarn
drs. A.J. Ditewig, Bilthoven
drs. A.M. Doelwijt, Veenendaal
mevr. A.A. Ewoldt-Snijders, Wijk bij Duurstede
mevr. drs. N. Fotinos, Vleuten de Meern
mevr. M. Haak-Griffioen, Soest
M. van de Groep, Bunschoten
H. Hooijer, Amersfoort
mw. drs. J.M. Isenia
C.W. Ijsbrandij, Hollandsche Rading
P.F.C. Jansen, Utrecht
mevr. W.J. de Jongh, Wijk bij Duurstede
E. Jongsma, Kamerik
mevr. mr. M.N. Kallen-Morren, Zeist
mevr. mr. J.G.J. Kamp, Breukelen
mevr. G.B. van Keulen-Saenger, Tull en 't Waal
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
mevr. drs. C.G. Knaap, Utrecht
mevr. M.H.M. Knipscheer, Utrecht
M. van der Kolk, Utrecht
Mevr. J.C. Kramer, Bunschoten
M.F. van Leeuwen, Maartensdijk
dr. B. Levering, Montfoort

M.J. Monrooij, Nieuwegein
drs. M. Odijk, Utrecht
C.G.J. van den Oosten, Maarssen
mevr. S.D. Oosterhuis, Leusden
J.Ph. Overbeek, Utrecht
drs. W.M. van der Poel, Loenen aan de Vecht
mevr. drs. N. Rambocus, Utrecht
mr. S.D. Renzema, Zeist
drs. G.H. Terpstra, Utrecht
mevr. P. Pieper-Hagen, Mijdrecht
jhr. J.S. de Ranitz, Baarn
mevr. A.H. Raven, Utrecht
mr. drs. F.Th.M. Rohof, Utrecht
drs. P.J.M. Rombouts, Maarssen
ir. J.S. Rüter, Utrecht
ir. M.W. van de Sande, Soest
dr. J. Streng, Mijdrecht
mevr. drs. R.C.M. Stadhouders, Bilthoven
drs. P. Wagenaar, Bilthoven
D. van der Wilt, Mijdrecht
W.H.A. Winter, Nieuwegein
mevr. Th. de Wit, Utrecht
ir. B.A. Witteman, Kockengen
mevr. N.C. Wuurman, Utrecht

Afwezig:

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering.

Ik maak u erop attent dat er belangstelling is van de zijde van de pers. Het gaat om opnames die verband houden met de verkiezingstijd. Dat verklaart mede het aantal aanwezigen op de publieke tribune. Ik heb begrepen dat het voor een belangrijk deel gaat om de SGP-achterban uit Zeist. Allen zeer welkom.

Omstreeks half vier zullen wij een theepauze houden. Het is de bedoeling dat er dan een pers-bijeenkomst plaatsvindt met de campagneleiders voor de komende verkiezingen. Aansluitend zal er nog een afzonderlijk moment zijn voor mij om te spreken met de pers. Derhalve zal mevrouw Kamp als plaatsvervangend voorzitter de vergadering na de theepauze in eerste instantie voortzetten.

Ingekomen stukken

1. Brief van de Vereniging Overberg's Belang te Overberg, d.d. 4 december 2002 betreffende gemeentelijke herindeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten het stuk door te geleiden naar de betreffende commissie.

2. Brief van De Nedereindse Berg, d.d. 2 januari 2003 betreffende aanleg wielercours.
3. Brief van G. van Kasteel, d.d. 8 januari 2003 betreffende Westflank Leusden.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten de stukken ter afdoening in handen te stellen van GS.

4. Brief van Gemeente Roosendaal, d.d. 13 januari 2003 betreffende motie tegen discriminatie.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten het stuk voor kennisgeving aan te nemen.

5. Brief van Gemeente Breukelen, d.d. 13 januari 2003 betreffende samenwerking.
6. Brief van Bewonerscommissie Verzetswijk-Zeist, d.d. 14 januari 2003 betr. bouwplannen Corn. Vlotlaan Zeist.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten de stukken ter afdoening in handen te stellen van GS.

Nagekomen ingekomen stuk:

7. Brief Stichting Milieuzorg Zeist c.a., d.d. 20 januari 2003 betreffende aansluiting rijksweg A12 bij Driebergen-Zeist.

De VOORZITTER: Vanuit het Seniorenconvent wordt voorgesteld de stukken 1 en 7 door te geleiden naar de betreffende commissie.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten het stuk door te geleiden naar de betreffende commissie.

Vaststellen notulen vergadering 12 december 2002.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van de vergadering van 12 december 2002 ongewijzigd vast.

Vragenhalfuurtje

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Jansen die vragen stelt over de vertraging van de aanleg van het wielercours bij de Nedereindse Plas.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De vragen die ik ga stellen, hebben een hoog 'opendeur-gehalte', iets wat mij zeer verdriet eerlijk gezegd, want onze fractie houdt niet van 'opendeur-vragen'. Toch vinden wij het nodig de vragen te stellen.

Afgelopen halfjaar heeft de fractie van de SP tot vorige week toe bij herhaling geïnformeerd - en heeft daarbij aangedrongen op spoed - naar de stand van zaken bij de realisatie van het wielercours "De Nedereindse Berg". Dat parcours ligt bij de Nedereindse Plas; een plas waarvoor de provincie nog enige verantwoordelijkheid heeft.

Waarom denken wij dat het belangrijk is daarover nu door middel van mondelinge vragen wat meer duidelijkheid te krijgen? Dat is, omdat wij op 11 maart a.s. Statenverkiezingen hebben. De huidige

gedeputeerde, de heer Streng, die verantwoordelijk is voor de recreatieschappen, zit hier dus nog ongeveer anderhalve maand en wij zijn bang, als nu geen haast gemaakt wordt, dat deze verenigingen straks weer een half jaar langer moeten wachten. Ik wijs erop dat de aanleg van het parcours, waarvan de financiering al meer dan een jaar rond is, had moeten starten op 1 november 2002, drie maanden geleden. Keer op keer wordt de aanleg vertraagd doordat de onderhandelingen over de overdracht van de grond door huidige eigenaar Mourik niet opschieten. De betrokken wiel- en skeelerverenigingen komen door deze vertraging in grote problemen. Eén vereniging beschikt inmiddels niet meer over zijn oude clubgebouw en -parcours, en de leden lopen weg als er niet snel een alternatief geboden wordt.

De fractie van de SP constateert dat de provincie Utrecht zorgvuldig wil opereren ten aanzien van de aansprakelijkheid voor milieu- en veiligheidsrisico's na overdracht, maar dat tot dusver buitengewoon weinig rekening wordt gehouden met de urgentie van deze zaak voor de betrokken verenigingen. En dat voor een overdracht die al zes jaar lang geregeld had kunnen en moeten worden!

Wij hebben daarom de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten:

1. Waarom is er nog niets gedaan met de herhaaldesuggestie van SP-zijde om het circuit aan te leggen vooruitlopend op de overdracht, waar bij de huidige eigenaar gevrijwaard wordt van claims ten gevolge van de - naar onze mening overigens niet bestaande - extra veiligheids- en milieurisico's door de aanleg van de baan?
2. Wie gaat opdraaien voor de extra aanlegkosten ten gevolge van de vertraging door het tergend langzaam opereren van de provincie Utrecht?
3. Kunt u al aangeven wanneer het overdrachtsdossier is afgerond? Wat onze fractie betreft, gebeurt dat ruimschoots vóór 11 maart aanstaande.

De heer ROMBOUTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Jansen zegt dat zijn vragen een 'open-deur-karakter' hebben. Dat had ik niet durven zeggen, maar hij bedoelt natuurlijk dat het antwoord op die vragen hem inmiddels bekend is.

Een aantal malen heeft de heer Jansen hierover al informatie gevraagd en ik heb begrepen dat daarover in de commissie Cultuur en Economie al gesproken is.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ondanks alle debatten en toelichtingen is nog steeds niet duidelijk wanneer deze verenigingen daar aan de slag kunnen.

De heer ROMBOUTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is ook ingewikkeld. Er zitten twee aspecten aan de zaak. Dat is de kwestie van de overdracht van de Nedereindse Plas - vroeger: "Put van Weber" - aan de provincie en het recreatieschap; in die volgorde. Anderzijds is er het recreatiebelang. Er moet namelijk een wielercircuit aangelegd worden. Dat is de bedoeling van dit college, het is de bedoeling van de stad Utrecht en ook van de vereniging zelf. Alleen, om het circuit daar aan te leggen, is toestemming nodig van de huidige eigenaar, de firma Mourik. Met deze firma Mourik zijn wij nu juist in onderhandeling over de oplevering van de Nedereindse Plas. Als provincie stellen wij aan die oplevering duidelijke voorwaarden, over de stabilisering van de oevers, over obstakels onder water. Aan die voorwaarden moet worden voldaan. Daarbij is er een complicerende factor, die ik verder nu onbesproken wil laten, namelijk dat in de loop van de geschiedenis het bevoegd gezag over die Nedereindse Plas is overgegaan van de gemeente Nieuwegein naar de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht stelt daaraan, terecht, vanzelfsprekend milieuhygiënische eisen, die duidelijk verscherpt zijn.

Kortom: er is een behoorlijk gecompliceerde onderhandelings situatie aan de orde en die maakt dat er slechts langzaam voortgang wordt geboekt. Dat is niet zozeer, zo is de mening van het college van Gedeputeerde Staten, omdat er zoals de heer Jansen veronderstelt, claims zijn waarvan de firma Mourik gevrijwaard zou kunnen worden, maar in het hele spel van onderhandelen is het een drukmiddel van de firma Mourik. Dat is voor ons een heel moeilijke omstandigheid. Wij pleiten namelijk tegen onze eigen belangen en voorwaarden in, om die plas goed op te leveren, als wij daarnaast een gunst gaan vragen voor een wielervereniging die, nog vooruitlopend daarop, die baan mag aanleggen.

Volgens mij snapt de heer Jansen heel goed wat onze positie hierin is.

Niettemin maken wij voortgang, want wij hebben van de firma Mourik een rapport ontvangen, waarin precies staat onder welke varianten de oplevering kan gebeuren, terwijl men toch voldoet aan de door het college gestelde voorwaarden. Wij hebben daarover inmiddels een contra-expertise gevraagd en een ander bedrijf gevraagd het rapport te toetsen aan onze voorwaarden. Op het moment dat wij daarover meer weten, gaan wij verder met de onderhandelingen met de firma Mourik, waarvoor al een datum is afgesproken. Ik heb al wel gesproken met de firma Mourik en gezegd dat op het moment dat wij over het rapport meer helderheid hebben, wij opnieuw gaan praten over de belangen van de wielervereniging, zodat de Staten alvast toestemming kunnen geven tot de aanleg van die wielersbaan.

Meer kunnen wij, vanuit provinciaal belang geredeneerd, in feite niet doen. Het recreatieschap 'zit er ook bij en kijkt ernaar', maar heeft er weinig invloed op. Ook de gemeente Utrecht heeft er groot belang bij dat die wielervereniging daar kan worden gerealiseerd, maar ook dat die oplevering volgens goede voorwaarden geschiedt.

Hiermee heb ik volgens mij de vragen van de heer Jansen beantwoord. Ik kan tot slot nog zeggen, dat zodra wij meer weten en als de onderhandelingen in een volgende fase zijn geraakt - zoals ik heb gezegd, zullen wij deze materie dan opnieuw aansnijden - de Staten van ons zullen horen.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor de beantwoording. Toch denk ik dat hij de morele last die er nog op de schouders van de provincie drukt, bagatelliseert. De gedeputeerde zegt dat de zaak wordt besproken en dat een en ander zorgvuldig moet gebeuren. Ook onze fractie vindt dat de milieuvoorwaarden goed moeten worden ingevuld. Ik heb in mijn eerste termijn echter al gezegd, dat deze kwestie al zes jaar lang speelt. Zes jaar lang had de gedeputeerde, en hadden zijn voorgangers, dit huiswerk al gedaan kunnen hebben. Waar het mij om gaat is dat een aantal wielerverenigingen gedupeerd wordt, vanwege het feit dat de gedeputeerde niet op tijd met

zijn werk klaar is. Die verenigingen hadden erop gerekend en altijd is de datum van 1 november 2002 genoemd. Een van de verenigingen heeft inmiddels geen eigenaccommodatie meer, dus lopen de leden weg. Dat zal de gedeputeerde ook snappen. Het zit mij dus buitengewoon dwars dat de provincie feitelijk niets zichtbaars gedaan heeft. Vanmorgen nog heb ik met die vereniging gebeld en gevraagd hoe de stand van zaken was. Zij hadden hierover nog geen helderheid gekregen. Hoe moeten zij verder, tot het moment waarop zij op dat parcours aan de slag kunnen?

Ten tweede krijg ik nog graag een expliciete reactie op onze suggestie tot loskoppeling: het invullen van die milieuvoorwaarden is een prima zaak en mag wat mij betreft nog lang duren als het nodig mocht zijn. Iedereen die daar gaat kijken ziet dat die baan aangelegd kan worden en dat het niets te maken heeft met afkalkende oevers en dergelijke risico's. Kortom: die zaken kunnen losgekoppeld worden. Kan het college er in de komende maanden niet voor zorgen dat die loskoppeling inderdaad wordt geregeld en dat de verenigingen aan de slag kunnen?

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat partijen, inclusief de provincie, 'gegijzeld' zijn door de firma Mourik. Dat is triest. Er wordt een suggestie gedaan hoe het probleem kan worden opgelost. Ik wil er nog een suggestie bij geven: als er een opleveringsprotocol ligt waar de partijen zich aan hebben te houden en als vervolgens een van de partijen kennelijk niet bereid is daaraan te voldoen, dan lijkt mij een schadeclaim in de richting van de firma Mourik, ook ten behoeve van de schadelijdende partijen, op zijn plaats. Ik wil u voorstellen deze suggestie mee te nemen.

De heer ODIJK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij is de zaak wat complexer dan het neerleggen van een schadeclaim bij de firma Mourik.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Laat de heer Odijk ook eens komen met een goede suggestie!

De heer ODIJK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat er inderdaad een morele plicht bij de provincie ligt om zo snel mogelijk, in overleg met het

recreatieschap, een oplossing te zoeken. In de commissie, in het bestuur van het recreatieschap en in een persoonlijk overleg met de heer Streng heb ik daarop aangedrongen.

Er ligt een morele plicht bij de provincie om dit probleem zo snel mogelijk op te lossen. Als ons dit niet lukt, dan moeten wij daaruit lering trekken. Ik verwijs naar de ambities in "Agenda 2010", waar ook complexe situaties aan de orde zijn en waar ook van de provincie slagvaardig besturen en een presterende inzet wordt gevraagd.

Wij hopen dat deze zaak inderdaad zo snel mogelijk wordt opgelost.

De heer ROMBOOTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De woorden van de heer Odijk - "wij hopen dat deze zaak inderdaad zo snel mogelijk wordt opgelost" - is iets waarover wij het eens zijn. Dat snel een oplossing moet worden gezocht, zoals hij dat bepleitte, is iets waarover wij ook niet lang hoeven te praten. Punt is, dat wij met twee onderhandelingstrajecten tegelijk te maken hebben. Een van de partijen - voor ons vervelend, maar begrijpelijk vanuit de onderhandelaarspositie van de andere partij - gebruikt de eigendom van deze plas als drukmiddel in die vrij complexe onderhandelingen.

De heer Wagenaar stelt voor de twee zaken los te koppelen. De andere partij koppelt de zaken echter, en die kan dat doen en handelt daarmee niet in strijd met het opleveringsprotocol. Wij stellen onze eisen: daaraan moet hij voldoen en daarvoor willen waken. Of hij het ene alternatief of het andere alternatief neemt, dat kan miljoenen euro's schelen.

Over een dergelijk onderhandelingsbelang praten wij! Ik hoef de Staten niet uit te leggen welke geschiedenis wij hebben doorgemaakt met deze Nedereindse Plas; het is een lang verhaal. Wij zijn er ook niet, door tegen de firma Mourik te zeggen dat deze moet afzien van een claim. Ik vind, zoals ik al heb uitgelegd en hoe sneu het ook is voor de wielervereniging - ik heb al meerdere malen met de betreffende heren van deze vereniging gesproken en ik snap hun vervelende positie - dat wij als provincie meer dan één belang hebben te dienen; meer dan alleen het belang van de wielervereniging. Wij dienen ook de belangen van de bodem- en milieuhygiëne in het betreffende gebied.

In die afwegingen kunnen wij nu niet meer doen dan te zeggen zo snel mogelijk te komen met de

resultaten. Die zullen wij grondig laten voorzien van een contra-expertise. Op het moment dat die contra-expertise bekend is, zo heb ik met de firma Mourik afgesproken, gaan wij ook weer over de wielercircuits praten. Verder kunnen wij nu echter niet gaan en de mensen van de wielervereniging snappen dat ook, al vinden zij het zeer betreurenswaardig.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen over dit onderwerp. Ik geef het woord aan de heer Rüter voor het stellen van vragen over aankoop van natuurterreinen en de voortgang van de Landinrichting.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter! De vragen die de fractie van GL wil stellen, zijn in feite een oproep om de actuele problematiek die op dit moment in het platteland speelt, buitengewoon serieus te nemen.

Zoals men wellicht weet uit de pers, heeft het ministerie van LNV (Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) recent besloten de aankoop van gronden in het landelijk gebied in het kader van de landinrichting en in het kader van de realisatie van nieuwe natuur, tot 2004 op te schorten. De aanleiding daarvoor is feitelijk financieel wanbeheer. Daarover kunnen wij vrij simpel zijn: een gebrek aan inzicht in de feiten en in het geld dat ermee gemoeid was en een gebrek aan administratieve helderheid hebben ertoe geleid dat er een dramatisch tekort is ontstaan op de begroting. Wie zijn daarvan de slachtoffers? Dat zijn die mensen, die actief bezig zijn met de kwaliteit van het landelijk gebied; dat zijn agrariërs in de landinrichting en dat zijn natuurbeschermingsorganisaties die de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) op tijd willen afronden: een doelstelling die wij landelijk en provinciaal voor 2018 hebben vastgelegd en die op dit moment al dramatisch achterloopt. Dat betekent in feite dat deze bezuiniging en deze uitsteloperatie ertoe leiden dat het platteland van de provincie Utrecht er in kwaliteit harder op achteruit gaat dan wij allemaal zouden willen. Het betekent ook dat de provincie, als regisseur ten aanzien van de realisatie van de EHS in de provincie en als directbetrokkene bij de landinrichting en de kwaliteit van het landelijk gebied, een verantwoordelijkheid heeft om dat probleem mede te proberen op te lossen. Het feit dat onze fractie hierom vraagt, is niet uniek; de provin-

cie Brabant heeft recent, zoals men dat in de krant heeft kunnen lezen, al besloten die verantwoordelijkheid pro-actief als presterende provincie, op te pakken. De provincie Brabant zal in 2003 € 55 miljoen gebruiken om 1200 hectare natuur en een aantal bedrijven die op de meest cruciaal gelegen plekken staan, voor rekening van de provincie, als voorfinanciering, aan te schaffen, in afwachting van daadkracht uit Den Haag.

De heer DAMEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Ik wil de heer Rüter graag enkele vragen stellen.

De VOORZITTER: Het is de bedoeling van het vragenhalfuurtje, dat Statenleden vragen stellen aan het college van Gedeputeerde Staten. De heer Rüter vervolgt.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter! De vragen liggen al op tafel, dus ik verwijs daarnaar, maar ik zal ze nogmaals in mijn eigen woorden stellen.

- Deelt u onze zorg?
- Als u onze zorg deelt, deelt u dan ook onze taxatie dat de betrouwbaarheid van de overheid in het landelijk gebied in het geding is? Niet alleen de landbouw en de natuur zijn de dupe, maar ook de provincie zelf en het imago van de provincie in het landelijk gebied.

De heer DAMEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter!
Bij interruptie: het is absoluut onjuist wat de heer Rüter zegt. Er wordt gesuggereerd dat het hier gaat over de geloofwaardigheid, over de provincie die gered moet worden. Hier is volgens mij geen sprake van geloofwaardigheid van de provincie die gered moet worden en er is ook geen sprake van een financieel wanbeheer op het ministerie van LNV. Tot de heer Rüter zeg ik, dat de provincie tot op heden op geen enkele wijze haar geloofwaardigheid heeft aangetast; de provincie heeft die zaken uitgevoerd waarvoor zij de middelen had met betrekking tot de toezeggingen die waren gedaan in het landelijk gebied. Nu moet de heer Rüter geen suggestieve opmerkingen maken als zou de provincie haar geloofwaardigheid hier in de waagschaal stellen.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter!
Mocht het zo zijn dat het college van Gedeputeerde

Staten van mening was dat de geloofwaardigheid van de provincie niet in het gevaar was, dan wil ik verwijzen naar het feit dat de provincie actief regisseur is in het landelijk gebied, actief afspraken maakt met de DLG (Dienst Landelijk Gebied) en dat zij daarmee de 'afzender' is van de ambitie die zichzelf neerlegt en waarmee zij DLG namens de provincie het platteland opstuurt om die aankopen te realiseren. Dat zijn dezelfde DLG-ers die nu bij dezelfde boer die zijn grond wil verkopen, moet zeggen dat er geen geld is. Mocht het zo zijn, dat het college van Gedeputeerde Staten van mening is dat alleen Den Haag hier gezichtsverlies lijdt, dan wil ik dat met kracht bestrijden. Ook de provincie heeft haar imago te danken aan het feit dat zij 'boter bij de vis' heeft kunnen leveren de afgelopen jaren. Mocht het zo zijn, dankzij het feit dat er in Den Haag geen geld meer is, dat de provincie bij die grondeigenaren langs moet, dan staan ook wij in ons hemd.

Welnu, mocht het zo zijn dat het college van Gedeputeerde Staten het met ons eens is, dat wij niet in ons hemd willen staan en dat wij dat ten koste van alles moeten vermijden - zowel ten behoeve van de landbouw als ten behoeve van de natuur als ten behoeve van het imago van een betrouwbare partner - dan is de conclusie gerechtvaardigd dat wij in afwachting van nieuw rijksbeleid, met alle vertrouwen van onze kant op een hogere ambitie in het realiseren van die hectares dit jaar, een stap sneller doen. Die stap zou volgens ons moeten zijn, dat wij voorfinanciering plegen zoals dat ook in Brabant gebeurt. Een kort rekensommetje leert, dat als wij 20 miljoen apart zouden zetten en zouden gebruiken uit de Reserve Aankopen Natuurterreinen om die financiering uit eigen budget te plegen, wij dan ongeveer € 800.000 missen aan rentebaten op geld dat wij anders op de bank zouden hebben uitstaan. Dat betekent dus dat het prijskaartje voor het zijn van een betrouwbare overheid inzake de landinrichting en nieuwe natuur, in onze ogen 800.000 per jaar is.

De VOORZITTER: Ik vraag de heer Rüter zijn be-
toog af te ronden en dit te laten eindigen in een vraag.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter!
Mocht het zo zijn dat het bedrag van € 800.000 op

jaarbasis eenmalig, voor één jaar is, dan hebben wij een duidelijk eindplaatje. Mocht het zo zijn dat het Rijk eerst later die financiering bijpast, dan hebben wij die last op jaarbasis totdat het Rijk uiteindelijk de gronden van ons overneemt.

Ik stel mijn volgende vragen:

- Bent u bereid om de komende maanden de aankoopmogelijkheden die zich voordoen in de landinrichting en van gronden die gelegen zijn in de begrensde EHS, voor te financieren, zoals wij dat eigenlijk de afgelopen jaren al gewend waren vanuit de POR (Provinciale Ontwikkelingsreserve) Groene Infrastructuur?
- Mocht het zo zijn dat u daartoe bereid bent, bent u dan ook bereid de Reserve Aankopen Natuurterreinen te belasten voor dat bedrag van € 20 miljoen, opdat wij vanuit een logische financiële systematiek de dekking daarvoor vinden?
- Als dat zo is, bent u dan ook bereid de rente lasten die dat met zich meebrengt, ten laste te brengen van die Reserve?
- Bent u bereid om in de begroting 2004 een definitieve oplossing aan te dragen voor de financiering van de landinrichting en de natuur aankopen in het landelijk gebied, op basis van het nieuwe, naar wij hopen meer constructieve, beleid van een nieuw kabinet?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wij delen de zorg van de fractie van GL, alleen niet op de dramatische wijze, zoals de heer Rüter die voorstelt. Inderdaad, door de aankoopstop stagneert de voortgang van de landinrichtingsprojecten en ook het tijdig realiseren van de EHS dreigt in gevaar te komen. Ik denk echter dat het ook een uitdaging voor de provincie is - de provincie wordt dan ook aangesproken als "partner" - te kijken welke andere methoden en middelen er zijn om de doelstellingen die binnen de landinrichting en binnen de EHS zijn gesteld, te bereiken. Dat is ook de reden waarom wij, als college van Gedeputeerde Staten, versterkt willen inzetten op vormen van agrarisch en particulier natuurbeheer. Wij hebben daarover met elkaar in december gediscussieerd en wij willen met vaart in kaart proberen te brengen welke mogelijkheden dit biedt. Het heeft wel zijn beperkingen, maar ook zijn mogelijkheden.

De Staten weten dat het geld voor het beheer van die terreinen op dit moment door het Rijk niet is bijgeleverd. De Staten weten echter evengoed als ik, dat wij kunnen luisteren naar de verschillende partijen die iets van plan om in elk geval voor het beheer meer geld opzij te zetten. Ik heb er alle hoop op dat bij het nieuwe Strategische Akkoord er inderdaad middelen gereserveerd zullen worden voor beheer. Men kan ervan op aan dat deze provincie zijn uiterste best daarvoor zal doen richting Den Haag.

Het punt van de betrouwbare overheid: ik ben het eens met de interruptie dat in eerste instantie moet worden gekeken naar de rijksoverheid. Ik wil niet helemaal hulpeloos lijken, maar wanneer het Rijk op een bepaald moment niet aan zijn verplichtingen kan voldoen om welke onderliggende redenen dan ook, dan kan het niet zo zijn dat de provincie moeiteloos die verplichtingen in geld kan overnemen. Ik heb in de commissie al gemeld: dat lukt eenvoudigweg niet. Dan moeten wij het lot dragen dat wij, dichterbij de inwoners van deze provincie, geconfronteerd worden met het feit dat wij nee moeten verkopen en dat wij ook worden gezien als die overheid die haar verplichtingen niet kan nakomen. Het enige wat wij dan nog kunnen doen, is 'het uitstoften van de laatjes' die wij binnen onze provincie hebben. Eerder heb ik al gezegd, dat wij daar druk mee bezig zijn, tegelijkertijd met het Rijk, alleen kwam daar iets meer schuld en bij ons iets meer 'plus' uit het laatje tevoorschijn.

Voorgesteld wordt met de voorfinanciering van 20 miljoen de problemen op te lossen. Men weet echter evengoed als ik, dat je daarmee de problemen niet structureel kunt oplossen. Het is namelijk altijd nodig dat daartoe het Rijk met geld over de brug komt. Dat gebeurt niet en het nemen van een voorschot is dan ook niet verstandig. Wij kunnen ons best doen er bij het Rijk op aan te dringen die verplichtingenruimte gewoon te vullen, maar als dat niet gebeurt, gaat de provincie die hypotheek niet aan.

Met een eenmalige voorfinanciering verschuiven wij overigens het probleem naar 2004 en latere jaren. Dat is een onderdeel van een hypotheek die wij op dit moment niet verantwoord vinden. Nogmaals: het is niet juist dat de gaten die het Rijk laat vallen, door de provincie worden opgevuld.

Wij moeten hier een bredere afweging maken. Mijn collega-gedeputeerden van Zorg en Welzijn en van Milieu zouden overigens bij mij aan tafel komen en zeggen dat zij al eerder een knellend probleem hadden, daar waar het Rijk een aantal zaken heeft laten vallen, en dat zij met voorrang willen worden behandeld.

Gevraagd is of wij bereid zijn de komende maanden de aankoopmogelijkheden die zich voordoen in de landinrichting en van gronden die gelegen zijn in de begrensde EHS, voor te financieren.

Ik kan zeggen dat alle mogelijkheden die zich voordoen, door ons zullen worden benut. Richting de Staten meld ik, dat wij niet gaan kijken naar de Reserve Aankopen Natuurterreinen, want die reserve is uitgeput. De Staten waren er zelf bij om die reserve behoorlijk uit te putten. Wij hebben nog € 100.000 over en wij kunnen niet in het negatief staan. Zo vol is die portemonnee dus niet.

Wat kunnen wij wel doen; gesproken in dezen is over 'het uitsterven van de laatjes'. Op 13 februari 2001 - dat was voor mijn tijd - hebben Provinciale Staten besloten de Egalisatiereserve Voorfinanciering ten behoeve van grondverwerving EHS en gebiedsgerichte projecten op te voeren. Dat is een fonds, bestaand uit maximaal € 11,3 miljoen, waarvan het restant € 5.7 miljoen bedraagt. Als er al een fonds is dat gebruikt zou kunnen worden voor die voorfinanciering, dan is het dit fonds. Het is namelijk een legitiem instrument, dat door de Staten zelf aan het college in handen is gegeven. Wij zullen proberen dat in elk geval te benutten bij de ergste knelpunten die zich voordoen, zoals bij toezeggingen die gedaan zijn aan agrariërs. Natuurlijk zijn wij het erover eens dat het ontzettend vervelend is dat agrariërs die al twee jaar bezig zijn om te stoppen, te horen krijgen dat het niet doorgaat. Wij proberen de middelen in te zetten op die knelpunten. Ik heb het hierbij over De Venen en Langbroekerwetering en wellicht kunnen de Statenleden zelf nog gebieden bedenken.

Die Egalisatiereserve wordt niet meer gevoed, want die voeding vindt plaats door de POR en de POR houdt op te bestaan. Het is dus een eenmalige situatie. Ik houd er rekening mee dat wij wat betreft de jaren 2004 en verder kunnen rekenen op een wat ruimer budget en niet afhankelijk zijn van de POR voor die afbetaling.

Of de rentelasten dan ook daaruit worden gevoed, valt onder de reikwijdte van de Egalisatiereserve. Dat is verder geen probleem.

Dat is er een moeilijke vraag gesteld over het komende kabinetsbeleid.

Het nieuwe kabinet is echter nog niet gevormd en de onderhandelingen zijn gaande. Ik zal daarover geen speculaties doen.

De inwoners van Utrecht gaan op 11 maart 2003 naar de stembus. Ik vind het niet juist nu al een zware belasting te leggen op die nieuwe Staten. Wij willen straks in het landelijk gebied een kwaliteitslag maken op het gebied van landbouw én natuur én leefbaarheid kleine kernen als een totaalpakket. Daarbij willen wij voorstellen daarvoor één Investeringsfonds in te stellen, en het is daarbij niet logisch dat wij dat fonds leeg laten. Dat betekent voor onze ambities dat dit heel duidelijk op de agenda komt te staan voor de komende Statenperiode en dat wij er alles aan zullen doen, in elk geval voorzover het ons provinciale deel betreft, die kwaliteitslag waar te maken.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor de beantwoording van onze vragen. Ik heb naar aanleiding daarvan nog wel enige opmerkingen.

Ik dank de gedeputeerde voor zijn toezegging 'alle laatjes uit te stoffen' en zijn creativiteit te benutten om alles te redden wat nog mogelijk is. Zo ken ik de heer Lokker ook; als iemand die betrokken is bij natuur en landschap. Deze woorden verbazen mij dus niet.

Mijn tweede opmerking is wat lastiger, namelijk dat er feitelijk sprake is van politieke onwil om een nieuw laatje te creëren, om ervoor te zorgen dat het resultaat uiteindelijk is dat de landbouwers die willen stoppen ook daadwerkelijk kunnen stoppen en dat natuur gerealiseerd moet worden; de eigen doelstelling; provinciaal beleid. Er is een inspanningsverplichting geleverd voor € 5.7 miljoen. Wij vragen een resultaatgarantie van € 20 miljoen. Mocht het zo zijn dat in de periode van onduidelijkheid na de Staten er sprake is van het stopzetten van de aankoop van terreinen voor de landinrichting en voor realisatie van natuur, dan houden wij dit college verantwoordelijk voor dat probleem.

De heer DAMEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Zou het niet terecht zijn dat de gedeputeerde de heer Rüter wijst op het feit dat hij appels met peren vergelijkt? Dit, zo zeg ik tegen de heer Lokker, ten aanzien van de opmerking van de heer Rüter over Brabant, want hij zet de Staten daarmee op het verkeerde been. In Brabant is het namelijk zo, dat de gelden die extra beschikbaar worden gesteld voor aankoop, grotendeels uit de reconstructie-middelen komen. Ook wij hebben samen met de provincie Gelderland, reconstructiemiddelen beschikbaar gesteld, onder andere voor de Gelderse Vallei.

Als de gedeputeerde zijn 'laatje gaat uitstoffen', hoop ik dat hij daarin nog wat extra ruimte vindt om het inzetten van de particuliere initiatieven, waarvan de VVD groot voorstander is, nog wat optimaler in te zetten dan tot op heden is gebeurd.

Mevrouw De WIT (D66): Mijnheer de Voorzitter! Onze fractie wil graag de vragen en de voorstellen van de fractie van GL ondersteunen. In de commissie hebben wij doorlopend geconstateerd dat de gedeputeerde alles in het werk stelt om datgene te realiseren wat wij met elkaar hebben afgesproken. Wij complimenteren hem daarvoor dan ook. Ik vind het dan ook jammer dat de gedeputeerde nu niet wat dichterbij het voorstel van de fractie van GL komt. Hij zegt namelijk zelf dat er waarschijnlijk nu toch geluiden uit de Kamer komen, dat wij niet zo rigoureuus moeten gaan snijden in dit soort voorzieningen, als onder de huidige demissionaire regering is gebeurd. Het vertrouwen dat wij in die richting hebben, kunnen wij heel goed uitdragen. Onze grote zorg zit in het feit dat wij in een langdurig traject zitten, met een groot aantal mensen in deze provincie dat een stukje vertrouwen heeft opgebouwd. Wij weten allemaal, vooral in de sector die al heel vaak wordt geconfronteerd met overheidsbeleid, dat niet altijd tegemoet komt aan gemaakte afspraken, dat juist dat vertrouwen geschaad wordt. Onze fractie denkt ook, als je ook nog wilt investeren in particulier initiatief, dat je juist dát ondergraaft op het moment dat je zelf niet meer voldoende bijdraagt. Hoe weet men namelijk, als men straks gaat investeren, dat die verantwoordelijkheid in gezamenlijkheid met de overheid kan worden gedragen? Ik onderschrijf dus nadrukkelijk wat de fractie van GL hier naar voren heeft gebracht.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat het goed is dat wij blijven hameren op het feit wie er achterblijft in verplichtingen. Als het gaat om een betrouwbare overheid, een hot item dat al vaak over tafel is geweest, dan is het van belang dat wij onze verplichtingen nakomen. Wat het antwoord van de gedeputeerde betreft, denk ik dat wij eerst verplichtingen hebben richting degenen die hun grond te koop hebben aangeboden en daarop toezeggingen hebben ontvangen. Die verplichtingen moeten worden nagekomen en het betekent dat daarvoor middelen vrijgehouden moeten worden, en daardoor zullen die middelen op de korte termijn uitgeput zijn. Vervolgens hebben wij als Staten in de commissie gesproken over een ombuiging naar particulier en agrarisch natuurbeheer en ontwikkeling. Ook daarvoor zullen wij gelden voor vrij moeten houden. Voor het overige zullen de nieuwe Staten als provinciale overheid, daar waar de overheid achterblijft, op andere beleidsterreinen als Zorg, Verkeer en vervoer, een afweging moeten maken hoe hierin een eigen beleid gemaakt moet worden, op de langere termijn, ten aanzien van die beleidsterreinen die op dit moment in de gevarenzone komen. Dan is het wat vroegtijdig dit eenzijdig om te buigen naar het belangrijke beleidsterrein dat aan de orde is, want het betreft ook andere beleidsterreinen.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde complimenteren met het feit dat hij de zorg verbreed tot de hele Staten. Ik vind het fijn dat hij dat even heeft onderstreept. Ik wil toch nog even een vraag stellen. Wij zijn al heel lang bezig met deze problematiek. Ik herinner mij een voorganger van de gedeputeerde, die geen goed woord over had voor dat vermaledijde paarse kabinet als het om de financiering van dit soort projecten ging. Na 87 dagen Balkenende zijn de investeringen op dit gebied gehalveerd. Als wij nu een grote mond mochten hebben over hetgeen er in de afgelopen tijd gebeurd is, zou ik de zaken toch wel even keurig op zijn plek willen zien. Verder ben ik behoorlijk tevreden met de beantwoording.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij dan interessant te constateren dat GL de enige fractie is die nooit medeverantwoordelijkheid heeft gedragen.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Misschien is dat wel het probleem van de fractie van de heer Rüter.

De heer RÜTER (GL): Mijnheer de Voorzitter! Een probleem van de natuur, zeg ik tegen de heer Wagenaar.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Neem mij niet kwalijk dat ik niet meedoe aan het politiek steekspel; ik heb er kennis van genomen.

De Brabantse situatie is inderdaad een andere, afgezien van het feit dat Brabant sowieso royaler is met een aantal zaken, zeker als het gaat om projectontwikkeling in het kader van de reconstructie en dergelijke. In feite is die vergelijking niet goed te maken. Wij moeten het hier doen met wat minder middelen, maar de schaal van de provincie is anders, evenals de schaal van de problemen; als wij dat moeten hanteren, moeten wij ook een wat verfijndere discussie gaan voeren.

Er zijn ook zaken die te maken hebben met particulier initiatief of initiatief vanuit andere gremia, zoals de Postcodeloterij. Daarover heeft men kunnen lezen. Als het geld er is, dan willen wij daar graag aan meedoen en er worden hier in dit huis al projecten uitgezocht die daarvoor in aanmerking kunnen komen. Wij schieten dus heel snel in op dit soort initiatieven.

Ik zie het als gedeputeerde ook als een uitdaging. Als gedeputeerde kun je namelijk ook zeggen dat je rustig in je hoekje gaat zitten afwachten tot het Rijk met wat geld komt. Ik zie het echter als een opdracht maximaal alle mogelijkheden te benutten, niet alleen in het zoeken van geld, maar ook in het zoeken naar beleid dat je zou kunnen gebruiken om geld te genereren en de doelstellingen te bereiken. Geld is uitsluitend een middel om het doel te bereiken en als er geld te kort is, moet je kijken naar andere mogelijkheden, zoals groene projectontwikkeling, en ook het Groenfonds komt met geweldige ideeën. Wij zijn die al aan het uitwerken. Ik denk dat er voor de nieuwe Staten voldoende stof ligt, gelet op het nieuwe palet, om goede besluiten te nemen.

Het is verder zo dat wij voor 2003 moeten proberen de problemen op te lossen en misschien zullen wij nog te maken hebben met een najleffect in 2004. Als de tekenen ons echter niet bedriegen, denk ik

dat wij langzaam naar zeker weer in een betere situatie terechtkomen. Ik ben daar dus zeer optimistisch over.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen over dit onderwerp.

PS2003BEM04

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 december 2002 tot herijking van de "Agenda 2010".

De VOORZITTER: Voor de mensen op de publieke tribune zeg ik erbij dat het gaat om het programma dat de Staten hebben vastgesteld als het gaat om een aantal projecten dat extra zorg en beleid vergt voor de komende periode tot het jaar 2010.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De Statenfractie van de VVD is op deze mooie maandagmiddag die ook doordringt in deze zaal, erg tevreden met het voorliggende voorstel. Zoals u weet, hebben wij bij verschillende gelegenheden over "Agenda 2010" gesproken; mevrouw Oosterhuis heeft namens onze fractie daarover al eens gesproken en ook ikzelf recent nog, bij de begroting. Al die keren hebben wij herhaald achter de projecten te staan die op "Agenda 2010" zijn vermeld. Wij hebben gezegd dat wij vandaag onze steun zullen geven aan de verdere voortgang. Het voorstel is met name bedoeld voor dit laatste, want het is de bedoeling dat wij hiermee op de hoogte worden gehouden van de voortgang bij al die projecten. Over die rapportage zijn wij tevreden.

Een paar kanttekeningen zijn nog op zijn plaats. In de eerste plaats is het goed dat wij nog eens zeggen, dat de projecten die hier staan, allemaal nogal abstract zijn ingevuld. Dat is niet erg, want dat kan in dit stadium ook niet anders. Het is ook de reden waarom in feite een voorbereidingskrediet aan de Staten wordt gevraagd. Het betekent echter wel, met betrekking tot de financiering, dat wij het eens zijn met hetgeen staat vermeld op pagina 7, bij "Het budget voor Agenda 2010". Bovenaan deze alinea staat: "Tot onze spijt moeten wij constateren, dat wij de benodigde budgetten voor de projecten van Agenda 2010 nog niet over de hele linie met de gewenste hardheid kunnen vaststellen". Daar zijn wij het zeer mee eens.

Minder eens zijn wij het met wat verderop staat

vermeld en wat een beetje een wonderlijke zwaai is, namelijk dat de conclusie gerechtvaardigd is dat alle middelen van het Structuurfonds nodig zijn bij de realisatie van de projecten op "Agenda 2010". Het is dus op dat punt dat wij een kanttekening maken. Dat doen wij niet voor het eerst, omdat wij er niet van uitgaan dat alle middelen voor dat Provinciale Structuurfonds aangewend behoeven te worden, zeker niet als je dat uitzet in de tijd, voor de "Agenda 2010". Zoals wij eerder hebben aangeduid, zijn er ook andere noden in de provincie, die op kortere termijn spelen en die wat onze fractie betreft meegefinancierd dienen te worden uit dat Structuurfonds.

Dus waar onzekerheid bestaat of dat hele Structuurfonds nodig is, is het een onzekerheid die wij delen. Dat kan op dit moment ook niet anders. Het is van belang, zeg ik tegen de heer Terpstra, om verder te kijken dan alleen maar naar de "Agenda 2010".

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik kijk altijd heel ver.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Prima.

Eerder hebben wij een kanttekening gemaakt, zoals men zich kan herinneren, bij een project dat op de lijst staat, namelijk "Utrecht Culturele Hoofdstad". Toen bleek dat waar aanvankelijk 2013 moest worden ingevuld, plotseling het jaartal 2018 aan de orde was. Wij hebben dat niet gezegd omdat wij "Utrecht Culturele Hoofdstad" niet een belangrijke zaak vinden. Wij vonden en vinden dat een belangrijke zaak, een punt dat door mevrouw Kosterhuis eerder al naar voren is gebracht. Als het ons lukt de hoofdstad van onze provincie tot culturele hoofdstad te maken, met Utrecht samen, dan vinden wij dat een goede zaak. Tegen mijnheer Van Bergen zeg ik, dat dit een geweldige uitstraling zal hebben.

Het is overigens eerder ooit eens gelukt, toen Amsterdam culturele hoofdstad was, om een deel van die activiteiten naar Utrecht te halen. Het zou echter veel mooier zijn dat Utrecht nu echt zelf de culturele hoofdstad wordt. Nogmaals: 2018 is nog erg ver weg en wij willen het college wel vragen daar aandacht aan te schenken, maar om daar nu alleen maar op in te zetten, vinden wij een slag te ver. Dit geldt temeer omdat wij hebben begrepen uit een recent persbericht, dat Utrecht in 2003 -

dus niet in 2018 - culturele stád is geworden, waarmee de fractie van de VVD onze hoofdstad natuurlijk van harte feliciteert. Daartoe is een subsidie verstrekt. Verder hebben wij de viering van de Vrede van Utrecht in het verschiet. Kan het college over al die mogelijkheden vanmiddag iets meedelen?

Wij willen nog een opmerking maken over het bedrag dat voor die voorbereidingskosten wordt gevraagd, namelijk \square 2.4 miljoen. Naar zo'n flink bedrag moet je in de sfeer van voorbereidingskosten toch heel goed kijken, temeer omdat wij geen specificatie hebben, alhoewel wij daarvoor alle begrip hebben. Een bedrag van \square 2.4 miljoen echter geven wij een beetje in den blinde, zo van: kijkt u maar, college. Wij dringen erop aan dat ons daartoe op niet al te lange termijn een specificatie wordt gegeven, iets waar ook de nieuwe Staten behoefte aan zullen hebben, temeer daar wij hebben begrepen dat een deel van die voorbereidingskosten wordt ingevuld met de bestaande formatie. Ik kijk naar de heer Van Bergen, want als wij de bestaande formatie gebruiken, dan gaat dat om middelen die al op de bestaande begroting staan. Het is natuurlijk heel goed om kosten toe te rekenen aan projecten, maar als wij dat doen, betekent het dat er elders geld vrijvalt. Dan is het goed te weten om welk saldo het gaat, want een bedrag van \square 2.4 miljoen is nogal wat.

Tot slot wil ik namens mijn fractie zeggen, dat wij voor wat betreft het initiatief dat door het college is genomen om vanmiddag die presentatie te verzorgen over "Agenda 2010", het een heel goede zaak vonden om dat op deze wijze ook naar buiten te brengen.

Nogmaals: veel succes gewenst met dit voorstel. Graag ontvangen wij antwoord op onze vragen.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij graag aan bij de laatste woorden die de heer Van den Oosten heeft gesproken over de grote waardering voor de presentatie van alle projecten, zodat wij nog beter weten waarover het gaat. Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de dikke rapporten over de projecten.

"Agenda 2010" is in april 2002, na zorgvuldige afwegingen in de Staten, vastgesteld. Vanuit de

zorgvuldigheid en de betrouwbaarheid van de overheid, lijkt het mij nu sowieso ongewenst die agenda nu te gaan veranderen. Al zou de fractie van het CDA theoretisch tegen alle tien projecten zijn, dan vinden wij toch dat wij daarmee moeten doorgaan. Uit principe, dus.

Onze fractie ziet "Agenda 2010" als een vervolg op de "Presterende", en ik noem daarbij: de zichtbare, provincie.

Wij vinden dat de provincie zich nu moet concentreren op de uitvoering van de projecten, derhalve waarschuwen wij voor teveel bureaucratie, teveel vervolgstudies, teveel inschakeling van derden en teveel wikken en wegen. Het komt nu aan op de uitvoering van de zaak zelf.

Wij gaan ervan uit dat per sector één keer per jaar wordt gerapporteerd over de voortgang.

Een punt, ook genoemd door de heer Van den Oosten, betreft het geld. Bij het normale werk van de provinciebegroting, de kadernota, wordt vaak gesteggeld over duizenden euro's per project. Hier gaat het om miljoenen; er wordt een bedrag gevraagd van € 2.4 miljoen, hoewel, in de begroting staat eigenlijk een bedrag van € 5.9 miljoen. Wij willen speciaal aandacht vragen van onze provinciale minister voor de financiën, de heer Van Bergen, dat hij extra scherp let op de deugdelijkheid van de financiering van deze projecten. Als er teveel geld is, wordt er vaak ook wat te ruw gerekend. Wij vinden dat het normale provinciale beleid ten aanzien van financiën ook moet worden toegepast op de "Agenda 2010". Wij verwachten van de heer Van Bergen op dit punt dus heel veel, hoewel, ook van eventueel andere punten.

Het gaat met de economie in ons land minder goed. De werkeloosheid stijgt zeer snel en een aantal projecten heeft zeker positieve effecten op de werkgelegenheid in onze provincie.

Wij hebben goed begrepen dat deze agenda wordt betaald uit de renteopbrengsten uit het Provinciale Structuurfonds, voorzover gevoed uit de renteopbrengsten van de UNA-gelden. Wij zijn van mening dat de renteopbrengst uit de opbrengst van de REMU-gelden voornamelijk zou moeten worden besteed aan structuurversterkende maatregelen.

Daarover beslist uiteraard de volgende fractie, maar wij kunnen daarop nu reeds een voorschot nemen.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Beslist de volgende CDA-Statenfractie over het beleid van de Staten in Utrecht?

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, maar wel over ons eigen standpunt. Ik spreek in het algemeen alleen over onze eigen fracties, omdat ik zoveel waardering heb voor de andere fracties dat ik ervan uitga dat zij hun eigen standpunten zelf voortreffelijk kunnen verwoorden. Wij kunnen dus zeggen: dit vinden wij nu, maar in wezen beslissen daarover de volgende Staten. Ik bedoel daarmee dat de volgende fracties definitief over die zaak kunnen beslissen.

Als het gaat over die economisch-structuurversterkende maatregelen, denken wij speciaal aan maatregelen in het kader van het SMPU (Strategisch Mobiliteitsplan Utrecht) - ik gebruik deze term speciaal, om te verhinderen dat ik het woord "rondwegen" zou moeten gebruiken - en het Economisch Beleidsplan 2003-2007.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over het project "Utrecht Culturele Hoofdstad". Ik begrijp best dat elke partij eigen voorkeuren heeft. Wij, als CDA, zijn in april heel positief geweest over het project "Hart van de Heuvelrug" en het project "Nieuw Wonen". Wij hebben echter ingestemd met alle projecten en wij willen die dus ook alle uitgevoerd zien.

In de commissie Bestuur en Middelen is vooral gesproken over het project "Utrecht Culturele Hoofdstad". Een aantal partijen heeft gesuggereerd dat project te willen schrappen. Voorzover ik mij goed kan herinneren, gebruikte de fractie van de SP als bijkomend argument dat de Utrechtse gemeenteraad zelf niet zo geweldig voor dit project was. Nu heb ik van de heer Jansen geleerd, dat je alles wat een ander zegt, moet controleren. Tot nu toe deed ik dat eigenlijk nooit, maar als goede leerling van hemzelf heb ik dit punt dus ook zelf bekeken. Uit informatie die ik heb gekregen van de wethouders Verhulst en Gispen - ik gebruik twee partijen in het kader van de onpartijdigheid - is dit onjuist. Volgens deze wethouders is de gemeenteraad in Utrecht voor.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Waarom heeft de fractie van het CDA niet bij haar eigen gemeenteraadsfractie in Utrecht geïnfor-

meer, maar bij andere fracties? Overigens, als de heer Terpstra de krant van afgelopen week had gelezen, had hij waarschijnlijk geconcludeerd dat het college zo verstandig is om met de signalen iets te doen. De heer Terpstra verwijst naar de woorden van twee leden van het Utrechtse college van b. en w.. Dat zij nog niet de handdoek in de ring geworpen hadden, was duidelijk. Inmiddels zijn zij klaarblijkelijk toch overstag gegaan voor het geringe enthousiasme uit de raad. Ook in de stad Utrecht namelijk, is gewoon gezegd dat het geld beter anders besteed kan worden.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb informatie van de wethouder gekregen over hoe de gemeenteraad heeft besloten ten aanzien van de begroting van de stad. Daarin is dit project begrepen. Gebleken is dat de gemeenteraad niet tegen het project was, zelfs de fractie van de SP niet.

Wij blijven voor dit project van provincie en stad. De exacte naam van het project kan mij niet zo veel schelen.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan het onderwerp natuurlijk onbesproken laten, maar ik ben graag bereid de heer Terpstra alsnog de betreffende citaten uit diverse commissiebehandelingen te laten zien.

Als in de begroting wordt gesproken over \approx 2 miljard en op dat moment wordt niet expliciet gezegd dat men tegen een bepaald onderdeel is, dan begrijpen de heer Terpstra en zijn fractie ook wel dat dit niet hoeft te betekenen dat iedereen daarover enthousiast is. Dat blijkt in het algemeen uit heel andere woordenwisselingen.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat snap ik helemaal niet! Als ik ergens tegen ben, dan zeg ik dat gewoon. (Hilariteit)

Zoals ik zo-even zei: wij blijven voor dit gemeenschappelijk project van provincie en stad. Er gaat naar ons idee een stimulerende uitvloed uit van de vele activiteiten op cultureel gebied in de stad zelf. Daar de steden in ons land het vrij moeilijk hebben, vaak mede het gevolg van hun eigen beleid van heden of uit het verleden, vinden wij dat een extra argument de steden te steunen. Van culturele activiteiten gaat vaak ook een positieve invloed uit naar

de economie en de werkgelegenheid. Wat is Amsterdam zonder Nationaal Ballet, zonder opera en zonder concertgebouw? Eigenlijk niets. Wat Amsterdam, Wenen en Bayreuth kunnen, moet ook in Utrecht mogelijk zijn. Vandaar dat wij ons van harte uitspreken voor de realisering van dit project.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De PvdA vindt het ook een goede keuze, voorafgaand aan deze vergadering een presentatie te doen waar wij van hebben kunnen meegenieten. Het gebeurde namelijk op een heel enthousiaste manier. Het betekent dat die mooie projecten, waarmee de provincie wil laten zien wat zij kan, ook voor ons nog eens op een goede manier werden gepresenteerd.

Voor onze fractie geldt overigens niet, zeg ik tegen de heer Terpstra, dat als je vorig jaar april zegt te gaan voor die projecten, je daaraan moet vasthouden. Stel namelijk, dat een aantal dingen zo was tegengevallen dat wij hadden gezegd: toch maar liever niet. Dan hebben wij nu de kans gehad daar een streep doorheen te zetten en wij hadden dat inderdaad dan ook wel gedaan. Daar hebben wij echter geen aanleiding toe gezien. Wij vinden dat wij met deze projecten moeten voortgaan.

Er zijn inmiddels wel goede dingen gezegd over de financiën. Daarover ben ik eens met de heer Terpstra. Wij zullen onze eigen gedeputeerde daarnaar vragen, zodat hij ervoor zorgt dat er zo zuinig mogelijk met dat geld wordt omgegaan en er voor dit soort projecten ruimschoots middelen zijn. Ik ben het er namelijk mee eens, als er meer geld is, dat de neiging bestaat er dan maar wat slordiger mee om te gaan. Dat laatste moeten wij natuurlijk niet doen. Wij kennen natuurlijk onze eigen gedeputeerde het best.

Graag zouden wij het een en ander willen zeggen over alle projecten. Dat doen wij niet, maar ik licht er één project uit. Daarbij gaat het meteen weer over de financiering. Ook mijnheer Van den Oosten sprak al over die financiering. Kijk je bijvoorbeeld naar het eerste project, dan is de financiering daarvan volgens ons heel goed uitgewerkt. Inhoudelijk hebben wij daarbij nog wel enige wensen. Is het niet mogelijk de toekomstige bewoners wat meer bij een dergelijk project te betrekken? De opzet is goed, maar alle communicatiekanalen moe-

ten hierbij open. Laten wij inderdaad dit "Nieuw Wonen" aan de technische kant zo goed mogelijk proberen te ondersteunen. Ook de welzijnsaspecten moeten hierbij worden meegenomen en het mixen van jong en oud.

Kortom: er is wel een aantal punten te noemen dat wij graag onder de aandacht willen brengen als het om dit project gaat. Praten wij over "Nieuw Wonen" dan moeten wij ook écht over nieuw wonen praten. Het moet een van die paradepaardjes worden.

De heer Van den Oosten sprak als eerste over de Culturele Hoofdstad. Ik wil hier namens de fractie van de PvdA zeggen dat wij wel tevreden zijn met de creatieve ombouw van het project. Wij wachten dus graag de beantwoording van de gedeputeerde af, om te horen welke kant wij precies uitgaan. Het project "Culturele Hoofdstad" als zodanig kon niet meer en het lijkt ons belangrijk om iets met het moment van de Vrede-van-Utrecht-herdenking in 2013 te doen. Wij komen daarop later terug.

De heer Terpstra heeft een voorschot genomen op de discussie die wij nog moeten voeren over de REMU-gelden. Ik vind eigenlijk dat wij dat niet moeten doen. Hij wil niet spreken over rondwegen en hij zegt iets over het SMPU. Laat ik het volgende zeggen: GroenLinks heeft bij het vragenhalfuurtje een en ander gezegd over groen en de enorme manier waarop wij daar gaan achterlopen, dankzij maatregelen van een kabinet, waarover ik al sprak. Als wij er dan toch iets over mogen zeggen, stellen wij voor uit die gelden een en ander te bestemmen voor dát doel.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Als je terugkijkt op deze Statenperiode, dan vinden wij de "Agenda 2010", gecombineerd met het idee van "de Presterende Provincie", een van de belangrijkste verworvenheden. Daar ontplooiën zich mogelijkheden voor de toekomst. Het gaat erom dat wij onze bestuurlijke en financiële middelen effectief inzetten om een aantal maatschappelijke kwesties op een voor de burger merkbare wijze aan te pakken. Dat lijkt mij ook perspectief te bieden voor de nieuwe Statenperiode.

Dat vereist wel een en ander van ons, als Staten, wat betreft discipline en doorzettingsvermogen. Het betekent: kiezen voor lange termijn, en soms afzien

van een korte-termijn-succes. Het betekent vooral ook, niet tussentijds een greep in de kas doen, iets waar wij bij de begrotingsbehandeling even bang voor waren. Wij maakten mee dat de fractie van de VVD een moment van wankelmoedigheid leek te hebben, maar uiteindelijk is de heer Van den Oosten op het juiste spoor gebleven. Ik moet zeggen, dat ik met instemming zijn betoog ten gunste van de "Agenda 2010" zojuist heb aangehoord. Waarvoor dank.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Dan heeft de heer Bijkerk de vorige keer niet goed geluisterd. Ik heb toen niet veel anders gezegd. Ik ben echter blij met zijn aandacht.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Op commissieniveau was er een moment van wankelmoedigheid, maar wij hebben de heer Van den Oosten met ons allen ondersteund en hij is er door gekomen. (Hilariteit)

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dit geweldig, want ik heb er in de commissievergadering helemaal niet over gesproken.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik had het over de begrotingsbehandeling. Het valt de heer Terpstra steeds moeilijker zijn hartstochtelijke liefde voor het verschijnsel "ronden randweg" te beteugelen. Ik hoop dat het zijn fractie gaat lukken ook hem op het juiste spoor te houden. Wij constateren echter dat hij bij "Agenda 2010" dat juiste spoor nog niet heeft verlaten. Daarvoor onze dank.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de voorzitter! Bedoelt de heer Bijkerk een spoor of een rondweg?

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik probeer voornamelijk in 'spoortermen' te praten, juist tegen de heer Terpstra.

Wij hebben een aantal maanden geleden, begin vorig jaar, de "Agenda 2010" in zijn huidige gedaante vastgesteld. Dat is een reden temeer om te zeggen dat die projecten eerst verder moeten worden uitgewerkt. Natuurlijk hangt er nog een inge-

wikkelde en ook leuke discussie boven de markt; REMU-gelden, mede in combinatie met het nieuwe collegeprogramma en daar zullen ongetwijfeld ook andere bestemmingen de revue passeren, waarvan enkele al zijn genoemd: natuur en landschap, sociale problematiek, bereikbaarheid. Dat zijn onderwerpen waarover wij dan zeker komen te spreken.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik herinner de heer Bijkerk eraan dat zijn fractie die REMU-gelden helemaal niet wilde. De fractie van GL heeft zelfs gestemd tegen het feit dat wij die REMU-gelden kunnen inzetten voor de provincie. Nu roept de heer Bijkerk dat wij dat allemaal Ik vind het geweldig!

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de heer Van den Oosten voor zijn inlevingsvermogen, maar het punt is dat een meerderheid van de Staten dat besluit heeft genomen. Het zou politiek de dwaasheid ten top zijn als wij van die realiteit niet zouden uitgaan in dit aardse leven.

Wat betreft de projecten zelf, plaats ik enkele kanttekeningen. Dat betreft allereerst het project "Informatie voor iedereen". Het gaat over informatietechnologie en bibliotheekwerk. Als je de stukken leest, denk je: dit project gaat alle kanten op. Het is al opgesplitst in zes deelprojecten, er worden allerlei grote woorden gebruikt en het is niet helemaal duidelijk wat nu de relatie is met de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBC). Wij vragen het college of op dit punt niet een grondige exercitie met de Statencommissie kan plaatsvinden, zodat wij er helderheid over krijgen waar het met dit project naar toe gaat en wat de resultaten zullen zijn.

Een ander project is "Utrecht Culturele Hoofdstad". De kern van dit project is dat doel en middel worden verward. Het doel is dat wij als provincie staan voor een bruisend en vernieuwend cultuurbeleid, juist in de stad Utrecht. Een middel kan zijn: een festival, in welke vorm dan ook. Een festival op zich is helemaal geen doel. Sterker nog: als wij een prettig feest organiseren op culturele grondslag en daarna rest slechts wat afval op straat en dat is het dan, dan zijn wij helemaal verkeerd bezig. Het gaat om structurele impulsen voor het cultuurleven in de stad Utrecht. Dát zou de essentie moeten worden van dit project.

Twee andere projecten neem ik even samen: Recreatieplas De Schammer en de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Terug naar de kern van de zaak. Wij zouden onze bestuurlijke en financiële middelen inzetten om een aantal grotere problemen in deze provincie aan te pakken. En wat zien wij? Het project van de Nieuwe Hollandse Waterlinie is inmiddels verengd tot het realiseren van een bezoekerscentrum in Fort bij Vechten. Dat is heel mooi, maar dat is niet de kern van het probleem. Hoe zit het met de echte problematiek wat betreft de Hollandse Waterlinie? Hoe zit het met het behouden, het opknappen, het inpassen, het hergebruiken van al die complexen? Hoe zit het met de eenheid van beleid? Wij hebben een soort Waterlinieoorlogje gehad tussen het BRU (Bestuur Regio Utrecht) en de provincie. Hebben wij nu wel een eenheid van beleid? Hoe zit het met de plaatsing op de Werelderfgoedlijst? Eigenlijk had ik een heel andere ontwikkeling bij dit project verwacht. Niet een inperking tot een bijna onschuldig bezoekerscentrum, maar een uitbreiding door bijvoorbeeld de Grebbelinieproblematiek daar ook bij te betrekken. In een aantal opzichten is die problematiek vergelijkbaar met datgene waar wij bij de Hollandse Waterlinie tegenaan lopen.

Voor recreatieplas De Schammer bij Amersfoort geldt van hetzelfde laken een pak. Wij hadden het eerst over groen en blauw rondom Amersfoort. Dat is verengd tot de recreatieplas. Ik zou bijna vragen of wij dat niet via regulier beleid kunnen doen. Waar het mij nu juist om gaat, is die samenhang van natuur, landschap en recreatie rondom Amersfoort in het Eemlandse op het grensgebied van Utrecht en Gelderland. Dat zou dit project nu juist interessant maken en niet alleen die recreatieplas, waar je misschien om redenen van natuur, landschap en milieu ook nog een aantal vraagtekens bij zou kunnen zetten.

Ik kom bij de "Stichtse Lustwarande". Wij zijn erg blij met het opnemen van de door ons gevraagde faunapassages in dit prachtige project, maar er dreigt wel een deceptie voor de enthousiaste gebruiker van de faunapassage ter hoogte van de Elster uiterwaarden. De Elster uiterwaarden zelf zijn nog helemaal niet aangewezen als natuurgebied, dus het enthousiast dier eindigt tot zijn teleurstelling in een doodgewoon weiland.

Hoe denkt de gedeputeerde deze samenhang op dit onderdeel gestalte te gaan geven?

Het fietspadennetwerk. Ik denk dat het essentieel is dat wij op korte termijn komen met een concreet plan, waarin wij ontbrekende schakels in het fietspadennetwerk gaan aanleggen. Wij kunnen allerlei andere plannen bedenken, routeplanners, cd-rom's, maar de kern moet zijn dat wij fietspaden aanleggen. Wij moeten het mogelijk en interessant maken voor mensen om te gaan fietsen als recreatie of om naar hun werk of naar school te gaan. Wat dat laatste betreft: enkele weken geleden was er een scholierenparlement in deze zelfde ruimte. Het bleek mij dat bij scholieren, en in het bijzonder bij de meisjes, het aspect van veiligheid erg leeft waar het gaat om de schoolroutes, de fietsroutes. Het aspect wordt genoemd in het stuk en ik wil het extra onder de aandacht brengen.

Het verkeersplein Oudenrijn is de vorige keer gedegradeerd tot een inspirerend idee. Inmiddels zal het helemaal van het papier gaan verdwijnen, gelet op de moeizame omschrijvingen die eraan gewijd worden. Dat neemt niet weg, dat ik heb begrepen uit nadere informatie dat wat eerste de gedachte was, een soort 'opleuken' van Oudenrijn en het bezoekerscentrum, helemaal verdwenen is. Gelukkig maar. Er wordt echter wel nagedacht over de vraag hoe wij iets kunnen doen aan de enorme barrièrewerking van Oudenrijn en van de rijkswegen in het algemeen. Oudenrijn heeft de oppervlakte van de historische binnenstad van Utrecht, zo heb ik mij laten vertellen. Dat is een enorm gebied. Hoe kun je nu wat doen aan die barrièrewerking? Als het die kant op zou gaan - creatief nadenkend - zou ik het best interessant vinden.

Tot zover mijn eerste reactie. Ik denk dat ik hiermee een aantal piketpalen heb geslagen. Ik krijg graag antwoord op mijn vragen en na de verkiezingen spreken wij elkaar nog over de REMU.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben al een paar keer over dit voorstel van de "Presterende Provincie" gesproken, zoals bij de behandeling van de kadernota en de begroting. Wij hebben toen ingebracht dat het wat ons betreft wel wat minder projecten mochten zijn, zodat de provincie meer zou kunnen focussen. Er zijn uit-

eindelijk tien projecten uitgekomen, met daarbij de categorie inspirerend.

Ik wil ten aanzien van die projecten een aantal algemene opmerkingen maken, voordat ik overga naar de behandeling per project, hoewel dat tamelijk summier zal zijn.

De projecten zoals deze voorliggen, dienen denk ik beoordeeld te worden op een aantal criteria.

- Wat is de toegevoegde waarde van de provincie bij elk van de projecten?
- Ligt het in het verlengde van de core-business van de provincie?
- Hebben wij de instrumenten - geld, menskracht, soort menskracht - om die projecten succesvol te maken? Dat instrumentarium, naast de bemensing van die projecten, is volgens mij erg belangrijk. Kunnen wij nog een ander aspect daarbij betrekken; hebben wij bijvoorbeeld aan het instrument Ruimtelijke Ordening vol doende? Zouden wij ons moeten afvragen dat een aantal andere instrumenten daarbij zouden moeten worden betrokken? Ik denk bijvoorbeeld wat dit onderwerp betreft aan grondpolitiek, aan grondbedrijven.

Nu hoeven wij geen grote discussies over grondpolitiek te voeren. Laten wij maar op eenvoudig provinciaal niveau blijven. Het stelt onze fractie echter teleur dat wij niet verder zijn gekomen in de discussie bijvoorbeeld over grondbedrijven. Wij hebben daarover ooit één of twee A4-tjes in de commissie gehad en daar is het bij gebleven. Om een aantal projecten tot een succes te brengen, denk ik dat het naast het ruimtelijkeordeningsinstrument absoluut noodzakelijk is dat wij een grondbedrijf krijgen, zoals elke gemeente dat heeft. Dan kun je pro-actief opereren en heb je een instrument in handen om door te pakken. Daarover wordt niet gesproken en ik vind dat een grote omissie. Ik vraag het college alsnog op de kortst mogelijke termijn, in de commissie of in deze Staten, daarop terug te komen, anders zijn twee of drie projecten buitengewoon kwetsbaar.

Wat ook ontbreekt is de discussie over de PPS-constructie (Publiek Private Samenwerking). Wij hebben er eerder over gesproken in algemene termen, maar wij missen de scherpte in die discussie, in de trant van: hoe gaan wij nu handelen met die PPS, gaan wij handelen met die PPS en wat zijn de

randvoorwaarden daarvan? Hier en daar wordt hierover iets gezegd bij sommige projecten, maar ik vind dat dit veel te weinig scherp en veel te vrijblijvend is geformuleerd.

Kortom: dit is een aantal criteria dat wij hanteren bij de beoordeling van de voorliggende projecten. Ik kom daarbij bij het project "Nieuw Wonen". Ik merk in de Staten een zekere euforie over dat project. Nu zal men vragen of D66 tegen dit project is. Nee, onze fractie is daar niet tegen; het moet zeker gebeuren. Het is echter de vraag of de provincie nu wel het meest geëigende orgaan is om dat te realiseren. Ik zie u al aankomen bij een aantal gemeenten: die gelden zijn welkom, dat is zeker, geen enkel probleem. Vervolgens zal het echter zo uitpakken dat men zegt dat de provincie dat geld dan maar moet geven en dat zij het vervolgens zelf wel regelen. Als de provincie geen enkele bevoegdheid en titel heeft om die projecten echt van de grond te tillen, dan is dat bijzonder lastig; wij zien bij de gemeenten dat het niet lukt. En vervolgens komen wij, als provincie, en wij zeggen: dames en heren, wij zullen het wel even regelen. Ik vrees dat het buitengewoon moeilijk zal zijn. Of het ooit iets zal worden, zal afhangen van de gemeenten en of zij voor honderdtwintig procent meewerken. Dan zou je jezelf ook de vraag kunnen stellen of de bemoeienis van de provincie überhaupt nodig is geweest.

Ik heb bij de begrotingsbespreking al warme woorden gewijd aan het "Hart van de Heuvelrug". Wij opereren daar op een voortreffelijke manier en het is een voorbeeld voor menige provincie in dit land. Ik hoop dat het zo blijft, zij het dat ik twijfels heb of het college het alleen met initiatieven, activiteiten en met het ruimtelijkeorderingsmechanisme kan doen. Ik denk dat juist wat dit project betreft, een grondbedrijf buitengewoon behulpzaam kan zijn. Met grondbedrijven kun je nadrukkelijk je voordeel doen, althans als je dat goed doet.

Ik kom bij het hoofdstuk "Informatie voor iedereen". Het project spreekt ons aan. Er is nog wel een kleinigheid. Het probleem is dat de drager van dit hele project de PBC is, althans zo heb ik het gelezen. Ook GL heeft daarover enkele opmerkingen gemaakt. De constructie die onlangs is gekozen na uitvoerige discussies in de Staten, en het geld dat

daar naartoe is gegaan, mag misschien de hoop erop vestigen dat het iets wordt. Het geld zal naar ik hoop, goed worden besteed. Het is verder nog steeds de vraag of je die constructie, deze tamelijk centralistische aanpak in verband met het informatiesysteem, in voldoende mate van de grond kunt krijgen. Van mij mag het college proberen andere dragers te vinden. Onze fractie heeft hierbij de nodige kritische kanttekeningen. Zal dit project ooit vruchtbaar opereren?

Er is veel gesproken over "Utrecht Culturele Hoofdstad". Wat het algemene onderdeel en de doelstellingen betreft, is er volgens mij niets mis met het project. De vraag is echter wel, of een project dat op 2018 is gefocust, in 2003 al een project moet zijn dat meegenomen moet worden. Ik sluit mij wat dit betreft aan bij voorgaande sprekers.

"De Schammer" en de "Nieuwe Hollandse Waterlinie". De fractie van GL heeft er behartigenswaardige woorden aan gewijd. Het gaat over de verenging van de twee projecten; aan de ene kant een museum in Bunnik en aan de andere kant één project "De Schammer". Destijds spraken wij over groen en blauw rondom Utrecht én Amersfoort. Vervolgens is dat project verengd en toegespitst op Amersfoort. Nu is het op één bepaalde plaats gefocust. Die focus bedoelden wij indertijd niet. Wij hebben met elkaar een probleem geconstateerd rond Amersfoort en niet alleen op dat kleine onderdeel waarover nu de discussie wordt gevoerd bij "De Schammer".

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij was de fractie van D66 vorig jaar groot voorstander van het geconcentreerd inzetten van middelen. "De Schammer" is daar volgens mij een goed voorbeeld van. De heer Wagenaar heeft er ook weinig aan als het beperkt beschikbare geld over de gehele regio Eemland of zelfs over twee regio's ingezet wordt.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vreesde al dat dit als misvatting bij de Staten zou postvatten. Toen wij daarover spraken destijds, hebben wij gezegd dat het aantal projecten moest worden beperkt. Wij hebben echter ook gezegd dat die projecten dan wel goed gedaan moesten worden. Wij telden toen ongeveer vijf projecten. Toen

wij zeiden dat die projecten goed gedaan moesten worden, bedoelden wij daarmee dat getracht moest worden aan te sluiten bij kerntaken en dat daartoe een instrumentarium beschikbaar moest zijn, zodat je werkelijk iets kon doen en zodat het een toegevoegde waarde zou hebben. Als wij nu kijken naar de ontwikkeling - de discussie heeft wel twaalf jaar gewoed -, dan zijn wij weinig verder gekomen als wij spreken over groen rondom de steden, met name waar het Amersfoort betreft. Jarenlang hadden óf de gemeenten ruzie - óf met Gelderland óf met Utrecht - óf de twee provincies konden elkaar niet vinden. Kijkend naar dat probleem, kan het een toegevoegde waarde zijn dat je probeert als provincie daarboven te 'helikopteren' en dat je probeert een oplossing te creëren. Dat kun je niet alleen doen door het realiseren van parkeerplaatsen op een naar mijn mening nogal riskante plaats zoals Stoutenburg. Daarover hebben wij uitvoerig gediscussieerd bij het vorige Streekplan.

Die verenging heeft dus volgens onze fractie grote nadelen en wij hopen dat aan het beleid dat men probeert te voeren, in aansluiting op de ontwikkeling van deze locatie, gestand zal worden gedaan en dat dit ook zichtbaar zal zijn. Het probleem bij Amersfoort is niet het enige probleem. Er zijn veel meer problemen die moeten worden opgelost. Ik heb begrepen dat Amersfoort in haar reactie richting het college van Gedeputeerde Staten daarop ook heeft gehamerd.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp de woorden van de heer Wagenaar nog steeds niet goed. Hij verwijst naar gesprekken van destijds en naar het feit dat zijn fractie het aantal projecten wilde beperken. Ik neem aan dat hij bedoelt dat er dan meer geld zou zijn voor een specifiek project; dan konden wij rondom Amersfoort wat meer doen. Suggereert de heer Wagenaar nu alsnog projecten te schrappen, zodat er geld vrijgemaakt kan worden om in de recreatieve sfeer rond Amersfoort iets te gaan doen?

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Zo simpel ligt de zaak niet. Ik denk dat het niet alleen met geld te maken heeft. Het heeft met name, zoals het destijds speelde bij moties die werden ingediend, te maken met beleidsafstemming tussen verschillende overheden, inclusief het waterschap, inclusief de gemeenten in Gelderland in de

directe omgeving van de stad Amersfoort, alsmede het project waarop nu gefocust wordt. Mijn zorg is dat de toegevoegde waarde van de provincie in feite onvoldoende gebruikt wordt, met name om die brede problematiek aldaar meer gestalte te geven, maar ook om de problemen op te lossen. Ik wacht even om te zien of het nu duidelijk is.

De heer JANSEN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp het nog steeds niet.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wat ik zeg, geldt ook voor de "Nieuwe Hollandse Waterlinie". Het betreft hier een buitengewoon breed terrein, letterlijk, een buitengewoon lange sliert waar wij beleid op moeten ontwikkelen. De fractie van GL heeft al de nodige elementen naar voren gebracht die aangepast zouden moeten worden. Wij beperken ons nu tot een bepaald onderdeel. Wij vinden eigenlijk dat het onze oorspronkelijk intenties te kort doet.

De "Stichtse Lustwarande": prima. "Veenweidegebied": het lijkt mij een prima zaak dat dit project is toegevoegd aan "Agenda 2010". Ik wil waarschuwen voor het feit dat het gaat om het revitaliseren van het gebied en niet van de boerenstand.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ziet de heer Wagenaar een relatie tussen revitalisering van het gebied en de boer, of ziet hij die relatie wellicht helemaal niet?

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat die relatie zeer beperkt is. Het is hoofdzakelijk een relatie, omdat op een gegeven moment bij het 'indikken' van de boerenstand waarbij gebieden vrij komen, het de eerste taak van de provincie is om die gronden een bestemming te geven. Wij hebben daarover heel uitvoerig gediscussieerd. Het gaat er echter ook om dat het gebied aantrekkelijk wordt gemaakt, want het is een mooi gebied, een open gebied. Dat kan bijvoorbeeld zijn voor de recreatie, maar dan zijn dat de doelstellingen. Het gaat niet om het inkomen van welke beroepsgroep dan ook.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het is de vraag of die boeren bruikbaar zijn in de idealen van de heer Wagenaar.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Die boeren kunnen inderdaad een rol spelen. Dat is echter iets anders dan dat alleen daarop gefocust wordt. Dat haal ik namelijk enigszins uit de toelichting van het Statenvoorstel. Het gaat mij om de revitalisering van het gebied en als dat het geval is, kan het college rekenen op onze steun.

Er is vanmiddag eerder gesproken over de financiering. Wij kunnen akkoord gaan met het voorliggende voorstel.

De discussie over rand- en rondwegen begint hier - dat is mij nu opgevallen - een ideologisch links/rechts verhaal te worden. Dat lijkt mij niet erg verstandig. Wat ons betreft moet er dus niet een ideologische discussie gevoerd worden, maar als de noodzaak aangetoond wordt, moet zoiets opgepakt kunnen worden.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het woord "rondweg" slechts genoemd, in die zin dat ik er niets over wilde zeggen. (Hilariteit)

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dat is nu net het probleem. Het zijn zodanig vage zaken, dat je er geen discussie over kunt voeren. Dat is jammer. Dit is nu juist een punt waarover je de discussie zou moeten voeren. Door het onderwerp op voorhand buiten de discussie te plaatsen, schiet de zaak niet echt op.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Vindt de heer Wagenaar zijn eigen verhaal dan ook niet erg vaag? Hij zegt, waar rondwegen nodig zijn, daar moeten ze komen en waar deze niet nodig zijn, daar komen ze niet. Misschien kan de fractie van D66 met deze woorden uit de voeten, maar de andere fracties waarschijnlijk niet.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen het voorbeeld van Harmelen noemen. Dat is een helder voorbeeld. Volgens mij was de fractie van GL daar ook voorstander van? Daarover is destijds heel soepel besloten en daarover is nooit de discussie gevoerd. Er hoeft nu echter maar één partij ter rechterzijde te roepen dat er een rondweg nodig is, en dan schiet een partij ter linkerzijde in de stress en roept dat die

vooral niet nodig is. Dat is een discussie waarmee wij dus rekening moeten houden.

De heer VAN DER WILT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Een eerste toetsmoment van "Agenda 2010" is thans aan de orde. Van een herijking kan nauwelijks sprake zijn, omdat er ten aanzien van diverse projecten nog teveel risico's zijn waarop een antwoord moet komen, alvorens tot definitieve uitvoering kan worden besloten. Allereerst wil de fractie van de ChristenUnie opmerken dat er tot nu toe goed werk is geleverd; daarvan getuigen de presentaties voorafgaand aan deze Statenvergadering. De projecten zijn goed omschreven en geconcretiseerd. De benaming zijn waar nodig aangepast, hetgeen de helderheid ten goede komt.

De projectmatige aanpak spreekt ons zeer aan. Dat is goed voor de organisatie en dat is goed voor het met succes realiseren van de projecten.

In het Statenvoorstel wordt ons een drietal vragen voorgelegd.

De eerste vraag is: zijn wij met "Agenda 2010" nog steeds op de goede weg en geeft het de gewenste inhoud aan de bedoeling van de nota "Utrecht, Presterende Provincie"?

Hoewel "Agenda 2010" niet alleen bepalend is om de provincie Utrecht als presterende provincie op de kaart te zetten, zijn wij van mening dat de "Agenda 2010" daaraan een belangrijke bijdrage kan leveren. Wel zal het college de Utrechtse samenleving op de hoogte dienen te houden omtrent de voortgang en de uitvoering van de projecten. Wat denkt het college hier in communicatief opzicht aan te doen, opdat het presterende gezicht van de provincie Utrecht niet zal vervagen?

De tweede vraag: zijn wij tevreden over de samenstelling van "Agenda 2010" of moet daaraan iets worden veranderd?

Onze fractie is tevreden over de samenstelling van de "Agenda 2010" en de concretisering van de projecten. Ook zijn wij tevreden met de toezegging dat "Culturele Hoofdstad Utrecht" een nieuwe projectnaam zal krijgen. Wel zal naar onze mening in het cultuurproject van de stad de bovenlokale betekenis voor de regio ons inziens steviger moeten worden neergezet. Is het college dat ook van plan?

De uiteindelijke samenstelling van "Agenda 2010" hangt in belangrijke mate af van het verminderen van de risico's tot een aanvaardbaar niveau en van de medewerking van de gemeenten, het bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties, alsmede van de beschikbaarheid van voldoende middelen.

Vraag drie: zijn wij in staat de ambities waar te maken, bestuurlijk, organisatorisch en financieel? Afhankelijk van de bereidheid van gemeenten, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties zich te committeren met "Agenda 2010", zou naar onze inschatting de provincie in staat moeten zijn de ambities bestuurlijk waar te maken. Organisatorisch kunnen wij dit niet volledig overzien. Wij zijn blij met de aanpak en de doelstelling de projecten vanuit de eigen organisatie zoveel als mogelijk organisatorisch te structureren, te bemannen en te besturen. Dat zal echter ten aanzien van de grote, meer complexe projecten met een ingewikkelde samenhang, zoals bijvoorbeeld "Hart van de Heuvelrug", een grote opgave zijn. Wij vragen ons af of er voldoende expertise in huis is, om aan dergelijk grote, omvangrijke projecten leiding te geven en deze zodanig te besturen dat de gewenste resultaten tijdig worden gerealiseerd. Wat is de visie van het college op dit punt? Graag krijgen wij hierop een reactie.

Wat financieel mogelijk is, hangt af van de definitieve financiële omvang van de projecten en de mate waarin de partijen geneigd zijn bij te dragen aan de uitvoeringskosten, alsmede van de subsidiebijdragen van het Rijk en de Europese Unie. Eindafwegingen kunnen volgens ons eerst gemaakt worden als de uitwerking van de projecten helder in beeld zijn gebracht en als er zicht is op de totale financiële omvang en de financieringsmogelijkheden van de projecten. Op welke termijn denkt het college ons dit inzicht te kunnen verschaffen?

Verder zijn wij het eens met de opvatting van het college, dat de projecten van de "Agenda 2010" dekking moeten krijgen uit het Provinciaal Structuurfonds, met name als het gaat om de rente-opbrengst, verkregen uit de verkoop van de UNA. De vraag of de REMU-gelden ook ingezet zouden kunnen worden voor de "Agenda 2010", is nu niet aan de orde. Hierover dienen ons inziens Provinciale Staten in de nieuwe samenstelling te beslissen.

Elk project kent zijn eigen dynamiek. Dat wil zeggen: voortgang. Wat snel kan, moet ook snel: ook dat behoort bij een presterende provincie. Hierbij denken wij vooral aan de projecten "Wandelen in Utrecht" en "Op de fiets".

Op projectniveau maak ik nog een enkele opmerking.

Het project "Nieuw Wonen": graag willen wij weten hoever het staat met de belangstelling van de gemeenten voor dit project en op welke termijn er beslissingen zullen vallen.

Wij hebben gelezen dat de rol van de provincie als procesmanager, als een risico wordt gezien. Wij zijn nieuwsgierig op grond waarvan dat nu wordt gesteld. Waar is de provincie huiverig voor?

Bij het project "Informatie voor iedereen" letten wij vooral op de perikelen bij de PBC-Utrecht op organisatorisch, financieel en dienstverlenend gebied. Die maken, dat wij ons zorgen maken over dit project en of het wel kan starten vanuit een goede basis. Wat is de mening van het college hierover?

Wij kunnen instemmen met de uitgaven voor 2003 ten laste van het Provinciale Structuurfonds. Wij wachten de verdere uitwerking van de projecten en de hardheid van de inkomsten en de uitgaven met belangstelling af.

Ten slotte wensen wij het college en de ambtelijke organisatie veel inspiratie en doorzettingsvermogen toe om de "Agenda 2010" tot een succes te maken.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor de persbijeenkomst inzake de campagne voor de Statenverkiezingen. De vergadering zal na de schorsing in eerste instantie worden voortgezet onder voorzitterschap van de plaatsvervangend voorzitter mevrouw Kamp. Ik zal mij zo snel mogelijk bij u voegen. De veronderstelling is dat dit ongeveer een half uur in beslag neemt.

Schorsing van 15.39 uur tot 16.17 uur.

(Mevrouw Kamp (gedeputeerde) neemt enige tijd het voorzitterschap over.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer VAN DEN BERG (SGP): Mevrouw de Voorzitter! Dank u wel dat ik de gelegenheid krijg om het woord te voeren. Of dat nog geïnspireerd kan gebeuren, weet ik niet, want ik zie dat de collega en Statenleden wat moe terneer zitten.

De heer TERPSTRA (CDA): Mevrouw de Voorzitter! Dat geldt niet voor CDA-delegatie! Wij zijn een en al oor.

De heer VAN DEN BERG (SGP): Mevrouw de Voorzitter! Allereerst wil ik instemming betuigen met de wijze waarop wij vanmiddag kunnen spreken over de jaarlijkse ijking van "Agenda 2010". Fijn dat wij aan het begin van deze vergadering kennis konden nemen van de presentatie van de projecten - onze complimenten daarvoor - en van het enthousiasme waarmee die presentatie werd gegeven.

Wij willen als algemene opmerking naar voren brengen, dat een projectmatige aanpak voor de provincie goede impulsen kan geven. Ik denk dat dit een 'knik' is in de werkwijze van de provincie en dat moeten wij niet alleen waarderen, maar wij moeten daar als bestuur ook volledig achter staan en wij moeten enthousiasmerend in de richting van de ambtenaren meelevend en hen stimuleren de provincie tot een echt presterende provincie te maken. Wij zijn dus positief over die nieuwe werkwijze.

Wij ontkomen niet aan het stellen van vragen, anderen hebben dat ook al gedaan, over de bemensing en de middelen. Projectmatig werken betekent natuurlijk wel het hanteren van een heel andere werkwijze, en je kunt wel zeer enthousiaste projectleiders hebben, maar je organisatie moet ook mee in die werkwijze. Dat vergt dan een andere wijze van aanpak. Ik ben ervan overtuigd dat het moet lukken, maar het zal toch de nodige aandacht vragen, ook van de mensen die daarin het voortouw nemen.

Het is een beetje een trauma van mijn geachte collega van de fractie van D66, dat ik nooit meer de degens met hem kan kruisen, althans, voorzover ik dat kan inschatten. Het is de laatste keer dat hij de aanzet heeft gegeven: is nu alles in kaart gebracht? Wij lopen natuurlijk ongetwijfeld tegen allerlei knelpunten aan. Je bent daarbij afhankelijk van anderen, dus je kunt niet alles van tevoren weten. Je

moet naar mijn mening echter op tijd proberen de knelpunten in kaart te brengen, zodat je daarop adequaat kunt reageren. Ik vraag het college dan ook of daarmee al een begin is gemaakt en of al bekend is waar wij tegenaan lopen. Is de provincie in staat een aantal problemen straks op een goede wijze te tackelen?

Over de voortgangsrapportage zijn wij zeer tevreden. Het ziet er allemaal goed uit en natuurlijk moeten wij nu naar de toespitsing toe; het moet helder worden, met goede omschrijvingen, wij moeten weten waar wij over praten, wat er aan de hand is en waaraan wij moeten gaan werken. Daarbij moet het financiële kader helder worden, zodat duidelijk is waar wij voor gaan.

Wij kunnen nu al wel gaan filosoferen over het al dan niet inzetten van middelen uit het Provinciaal Structuurfonds, maar volgens mij moeten wij niet vooruit lopen op de nieuwe Staten. Op dit moment kunnen wij werken aan de voortgang als wij vanmiddag het geld voteren. Wij hebben alle vertrouwen in de professionele wijze van aanpak van de gedeputeerde voor de financiën. Hij staat z'n mannetje, hoewel ik wel eens denk dat het jammer is dat hij lid is van de PvdA; wij hadden in de SGP ook wel zo'n man willen hebben.

Door anderen is het al gezegd: wij gaan een wat moeilijke tijd tegemoet. Het gaat niet zo goed met de beurzen en met de economie en als die helemaal naar beneden neigen te gaan, dan zitten wij echt in een patstelling. Ook de VVD kan daar niets aan doen, hoe optimistisch die partij ook is met de visie op de mens. Mensen reageren wat tragisch en dan zakt de hele economie in elkaar. De projecten hebben echter enige elementen in zich, waardoor via arbeid de economie toch wellicht een beetje gestimuleerd kan worden. Wij moeten echter beseffen dat dit wel heel beperkt is.

Ook wij vinden, als je een keuze maakt, dat je daar dan ook voor moet gaan. Vanaf het begin hebben wij onze bemerkingen gehad over "Utrecht Culturele Hoofdstad". Wij blijven bij onze aantekening dat wij dat geen goed project vinden.

Wij zijn het helemaal eens met de gloedvolle inbreng van de heer Bijkerk. Hij was volgens mij al bezig was met het opstarten van een verkiezingsverhaal. Dat gaat hem natuurlijk uitstekend af. Ik

heb daarbij wel enige zorgen, want het SGP-publiek dat hier vanmiddag aanwezig is, heeft dat natuurlijk ook gehoord. En je weet maar nooit ...! Maar goed, hoe dan ook, het verhaal over de "Nieuwe Hollandse Waterlinie" is ook ons uit hart gegrepen. Ik denk dat wij daar een segment uit gepakt hebben, maar daar ben je er niet mee. Wij moeten ons inspannen om te kijken naar die totaliteit. Door mijn collega van de fractie van de ChristenUnie is het ook gezegd: wat je snel kunt doen, moet je snel doen. Dat ging over de projecten omtrent het wandelen en fietsen. Ook het pleidooi voor de sociale veiligheid van de fractie van GL spreekt ons aan.

Wij gaan dus akkoord met het voorstel en wij wensen de mensen die het werk moeten gaan doen veel succes. Volgens mij zullen wij het klaren, met de steun van de nieuwe politiek en ik hoop dat zij die steun zullen blijven geven.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van den Berg, voor uw optimistische kijk.

De heer VAN DEN BERG (SGP): Mevrouw de Voorzitter! De heer Jansen gaat toch niet somber afsluiten? Graag ook een beetje positief.

De heer JANSEN (SP): Mevrouw de Voorzitter! Al zou het zijn omdat het mijn laatste bijdrage aan de Staten is. Ik ben in mijn laatste bijdrage erg mild over het onderwerp dat nu op de agenda staat. De fractie van de SP is daarover in hoofdlijnen positief. Ik zal daar zodadelijk nog wat meer gedetailleerd op ingaan. Veel politiek gras is echter al voor mijn voeten weggemaaid.

Wat wij bijvoorbeeld positief vinden aan de manier van werken aan de "Agenda 2010" is, dat er intern naar gestreefd wordt om in het Provinciehuis anders te gaan werken, wat meer praktijkgericht en projectgericht. Daarmee wordt de creatievelingen in het ambtenarenkorps wat meer de kans te geven zichzelf te bewijzen en daarmee de inwoners van onze provincie een goede dienst te bewijzen. Dat lijkt ons prima. De traditie om, als het een beetje ingewikkeld wordt, externen in te schakelen, wordt hiermee hopelijk duurzaam doorbroken.

Dan kom ik toe aan de inhoud. Nog geen jaar geleden is gesproken over welke projecten wij zouden

selecteren. Het ligt inderdaad niet erg voor de hand daarin na een jaar radicaal het mes te gaan zetten en de koers om te gooien, tenzij daar natuurlijk gereede aanleiding voor is. Zoals veel anderen al hebben gezegd, is er maar één project waarover wij negatief zijn en dat is het project "Utrecht Culturele Hoofdstad". Daarover waren wij vorig jaar ook al negatief en het doet ons genoeg dat nu ook het college zegt het project op een andere manier in te vullen. De invulling die nu min of meer boven de markt hangt, houdt in het culturele veld in de regio rondom de stad Utrecht te versterken. Dat lijkt ons qua richting een goede ontwikkeling. Wij denken dat de samenwerking daar nog geweldig verbeteren kan, zodat de regionale synergie in dat gebied groter wordt. Als dat lukt, kan Utrecht misschien op enige termijn ooit Culturele Hoofdstad worden voor een jaar, maar dat zien wij tegen die tijd wel.

Op dit moment moet voorop staan, dat wij ons concentreren op de gekozen projecten en op een goede invulling en uitvoering hiervan. Daaronder verstaan wij, dat wij proberen de overheadkosten bij de ontwikkeling van dit project tot een minimum te beperken en dat wij proberen de projecten zo concreet mogelijk te maken. Een project als "De Schammer", vind ik een heel concreet project en is uitermate tastbaar voor de mensen rondom Amersfoort. Wat ons betreft is het perfect als wij daarop ons geld inzetten. Het lijkt ons eerlijk gezegd dat je daar niet al te veel overhead voor nodig hebt.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Ik wil de heer Jansen graag vragen wat er dan zou gebeuren met de rest van het groen rondom Amersfoort? Laten wij dat gewoon liggen?

De heer JANSEN (SP): Mevrouw de Voorzitter! Nee, maar als je een beperkt budget hebt, en dat accepteert de fractie van de D66 net zo goed als onze fractie, dan moet je waken voor versnippering. Dan kan men beter zijn geld zetten op één goed project waar het geld hard nodig is. Je zou er een beleidsvisie voor kunnen schrijven om alle gemeenten op één lijn te krijgen. Zoals bekend is samenwerking op het gebied van openluchtrecreatie in de regio Eemland nog wat minder ver voortgeschreden dan in sommige andere delen van de provincie.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Dan zeg ik tegen de heer Jansen dat daar nu precies die toegevoegde waarde van de provincie ligt.

De heer JANSEN (SP): Mevrouw de Voorzitter! Misschien herinnert de heer Wagenaar het zich nog, dat ik vorig jaar bij dit project heb gezegd dat ik, als provincie, de eis zou stellen dat voor de uitvoering van "De Schammer" de gemeenten zich bereid moeten verklaren om te gaan samenwerken zoals dat gebeurt bij de recreatieschappen. De provincie is namelijk bereid hier een heleboel geld in te steken. Dan moet er eindelijk eens voor gezorgd worden dat de neuzen ook in Eemland op het gebied van openlucht recreatie dezelfde kant op staan. Naar onze mening kan zo'n project als breekijzer gebruikt worden, maar wij willen wel graag het geld geconcentreerd op dit project inzetten.

Wat de heer Wagenaar overigens heeft gezegd over een provinciaal grondbedrijf, spreekt ons wel aan. Misschien stemt dat de heer Wagenaar weer wat milder. Wij zien ten principale wel mogelijkheden om daarmee in deze context ooit iets mee te gaan doen. De fractie van het CDA heeft ons in de commissievergadering erop gewezen, dat de sociaal-economische en ruimtelijk-economische component van de "Agenda 2010" wat licht is. Het heeft alles een wat sterk toeristisch en recreatief karakter, gericht op de natuur. Wij denken zelf dat er op dit punt, zodra er wat meer financiële middelen zijn, wat meer die kant op gekeken moet worden.

Hetgeen door de fractie van GL is gezegd over de "Nieuwe Hollandse Waterlinie", is iets dat ook geldt voor "De Schammer". Het voordeel van deze aanpak is wel dat het concreet is en het geld zit er geconcentreerd in. In het kader van andere regelingen, zoals de bestaande subsidies voor toeristische ontwikkeling, moeten wij de bestaande ketting van de Waterlinie geïnspireerd op dit voorbeeld, wel blijven verdedigen in de komende jaren.

"Informatie voor iedereen". Ik ga ervan uit, dat nog steeds voor het college geldt wat de Staten vorig jaar hebben uitgesproken, dat dit project in de eerste plaats worden gezien als een project om ervoor te zorgen dat PBC wordt getransformeerd tot een stelsel van basisbibliotheken, die bij voorkeur een beetje op dezelfde manier gaan werken. Daarmee

kan iedere inwoner van Utrecht rekenen op een min of meer gelijkwaardig informatieniveau. Ik heb geen signalen ontvangen dat het anders zou zijn, maar misschien kan de gedeputeerde hierover nog iets zeggen. Hierover is namelijk niet voor niets een motie aangenomen.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Ik vind het ontzettend leuk dat iedereen zo positief reageert op de manier waarop "Agenda 2010" wordt aangepakt. Ik doel vooral op de manier waarop de projecten zijn gepresenteerd vanmiddag. Zoals onder andere de heer Bijkerk zei, dat als je als provincie echt "Agenda 2010" wilt gebruiken en het ziet als koppeling met "Utrecht, Presterende Provincie", je de Staten dan ook moet laten waarmee je bezig bent. Dat doe je niet door de Staten alleen een boekje te geven met alle projecten daarin, nee, dan moet je concreet laten zien wat er op dit moment al gebeurt. Daar was de presentatie voor bedoeld en ik zal de waarderende woorden die zijn uitgesproken overbrengen; niet alleen overbrengen aan de heer De Jong die de coördinatie heeft van het hele gebeuren, maar ook aan alle projectleiders. Die projectleiders hebben er namelijk bijzonder hard aan getrokken om dit voor elkaar te krijgen.

Door een aantal woordvoerders is gezegd, dat de "Agenda 2010" niet alleen een externe functie heeft, maar ook een interne functie. Waar het gaat om de externe functie, is het inderdaad de bedoeling om via de projecten die in "Agenda 2010" vermeld zijn, de provincie op de kaart te zetten, naar buiten toe te brengen en bekend en zichtbaar te maken aan de inwoners van onze provincie. Daarnaast is de "Agenda 2010" als project bedoeld om intern een slag te maken en op een andere manier aan het werk te gaan. De heer Jansen zei het al. Ik hoop dat de projectenmarkt van vanmiddag ook heeft aangetoond dat daarmee op dit moment een begin wordt gemaakt binnen de organisatie. Er wordt door alle diensten heen en door alle beleidsterreinen heen gewerkt aan de projecten van "Agenda 2010". Dat is geen sinecure, maar het enthousiasme is er in elk geval en dat moeten wij erin houden.

Bij "Agenda 2010" gaat het er nu om, dat wij met elkaar zeggen dat wij gaan voor de voorliggende projecten. Daarvoor wordt nu geld gevraagd. Het gaat erom dat nu de voorbereiding echt kan starten

om tot uitvoering van die projecten te komen. Wij willen namelijk zo snel mogelijk komen tot de uitvoering van de projecten. Daarvoor moeten wij inderdaad voorbereidingskosten maken en die moeten gefinancierd worden. Dat ligt vandaag op tafel. Eenieder heeft gezegd dat de projecten die voor ons liggen, het waard zijn om verder uitgewerkt te worden. Dat de financiën voor alle projecten nog niet helemaal zijn uitgewerkt, zeg ik tegen de heer Van den Oosten, moge helder zijn. Het ene project is namelijk wat concreter dan het andere project. De middelen die wij op dit moment voorzien, zijn middelen die inderdaad verder ingevuld moeten worden. De heer Van Bergen als functioneel gedeputeerde, voornamelijk belast met de financiën, zal daarop nog even ingaan.

Wij zullen er natuurlijk goed op letten dat wij niet zomaar al het beschikbare geld besteden. Nee, er zullen concreet ingevulde projecten moeten liggen en daar zal een financieel plaatje aan worden gehangen. Dan kun je de overhead zo laag mogelijk houden, zeg ik tegen de heer Jansen, maar er toch voor zorgen dat er heel goede en concrete projecten liggen.

De heer Van Bergen zal, zoals ik al zei, ingaan op de middelen. De kosten die op dit moment worden gemaakt, worden inderdaad gefinancierd uit het Structuurfonds. Dat is hetgeen nu aan de orde is. Het college is met mij van mening dat wij nu niet moeten praten over zaken waar de komende Staten met elkaar over in discussie zullen gaan.

Er is een aantal opmerkingen gemaakt over met name "Utrecht Culturele Hoofdstad". De enige vraag in feite, die ook in de commissie al naar voren kwam, was wat wij nu moeten doen met het project "Utrecht Culturele Hoofdstad". Daarover waren enige aarzelingen en daarbij waren zelfs wat scherpe kanttekeningen gemaakt. Het college heeft in dit verband gezegd, dat als je weet dat 2013 voor Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad geen haalbare kaart is, je dan daarop niet moet inzetten. Wat wel van belang is, ook daarover is in de commissie Bestuur en Middelen gesproken, is dat wij, provincie en stad Utrecht samen, de cultuuruitingen en de culturele infrastructuur die er in het Utrechtse zijn, een stevige impuls zullen geven. Dat was de achterliggende reden van "Utrecht Culturele Hoofdstad" in het kader van Europa. Wij hebben

hiervoor het jaar 2013 genoemd, want in 2013 is het 300 jaar geleden dat de Vrede van Utrecht is gesloten. Wat is er nu mooier en aansprekender, dan dat wij als provincie samen met de stad die "300 jaar Vrede van Utrecht inbrengen als project voor de "Agenda 2010"? Daarmee voldoen wij inderdaad aan onze doelstelling, aan onze intentie, om die gehele culturele infrastructuur in onze regio een extra impuls te geven. Beter en mooier kunnen wij het niet oppakken door te gaan voor "Utrecht, 300 jaar Vrede van Utrecht". Dat lijkt mij alvast een prachtige titel voor het project.

Het is van later orde, maar uiteindelijk kan dit wel eens de opstap zijn voor een Utrecht als culturele hoofdstad, maar dan in het kader van Europa. In het blauwtje staat dan ook: laten wij met elkaar, als provincie, inzetten op "Utrecht Culturele Hoofdstad". Dat zou dan moeten in de zin van: 2013: 300 jaar Vrede van Utrecht; een impuls voor onze culturele activiteiten, een impuls voor onze culturele infrastructuur in onze regio en in de stad en in de verbindingen daartussen. Dat kan wellicht ook leiden tot heel mooie andere situaties. De heer Van den Oosten noemde het al "Utrecht, Culturele stad". Dat is het nu al, dus wellicht kan dat als een soort handvat worden gebruikt. Naar ik heb begrepen heeft de staatssecretaris de stad Utrecht € 250.000 gegeven om wat meer aandacht te kunnen besteden aan de culturele activiteiten die Utrecht momenteel op de rit zet.

Laten wij nu binnen deze "Agenda 2010" met elkaar zeggen dat wij samen gaan voor het project, zoals het nu wordt getransformeerd. Wat het uiteindelijk in 2018 misschien oplevert, is iets waarover wij het later kunnen hebben.

De heer JANSEN (SP): Mevrouw de Voorzitter! Wij hoeven de gegevens over dit project vanmiddag niet nader uit te werken, want ongetwijfeld zal hierover nader nieuws verschijnen. De richting die mevrouw Kallen schetst lijkt erop, dat zij de ene vage projectdoelstelling gaat verwarren met de andere vage projectdoelstelling. Naar mijn mening is vorige week in de commissievergadering gezegd, dat geïnvesteerd moet worden in de culturele infrastructuur in de regio Utrecht. Daarmee kunnen wij nu beginnen en dat hoeft niet in de vorm van een project met een tijdshorizon van 2013. Wat ons betreft kan het college nu beginnen met een aantal investeringen daarin.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Dat kan natuurlijk heel mooi uitmonden inderdaad - sprekend over de Vrede van Utrecht - in een markering van het verbeteren van die hele infrastructuur. Ik ben het met de heer Jansen eens, dat wij nu moeten beginnen richting een activiteit in 2013 rond de Vrede van Utrecht. Wij moeten nu beginnen met het versterken van die culturele infrastructuur. Ook dat ben ik eens met de heer Jansen.

Er zijn opmerkingen gemaakt over de financiën. Het bedrag van € 2.4 miljoen is een fors bedrag, maar daarvan gaat een deel naar de projectleiders, want dit zijn de mensen die op de projecten worden gezet. De projectgroepen komen allemaal uit de bestaande organisatie. Voorzover wij kunnen, gebeurt het werk ook met mensen die wij nu in huis hebben en voorzover wij kunnen, gebeurt het werk ook zo efficiënt mogelijk, met zo min mogelijk overheadkosten. Als wij echter de expertise niet in huis hebben, zullen wij die van buiten moeten halen. Dat zal dan niet anders kunnen.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mevrouw de Voorzitter! Ik wil hierover nog wat vragen, maar ik begrijp dat de heer Van Bergen nog aan het woord komt. Dan zal ik dit aspect nog wat uitdiepen.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! De heer Van Bergen zal inderdaad nog ingaan op de financiën.

Er is over de afzonderlijke projecten een aantal opmerkingen gemaakt. De fracties van de SP en GL hebben opmerkingen gemaakt over het voorstel omtrent de bibliotheken en de kennisinfrastructuur die daarmee samenhangt. Het uitgangspunt is, zoals afgesproken is, de motie die er lag, waarbij wij inderdaad zouden komen tot een oplossing voor niet alleen de PBC, maar tot een oplossing voor de vraag hoe dit zou moeten passen binnen een geheel nieuwe manier van omgaan met bibliotheken. Wat daarbij komt, en daarom past dit project zo goed in de "Agenda 2010", is dat wij merken dat er een heel nieuw netwerk van informatievoorziening in onze provincie aan het ontstaan is. Wat is er nu mooier dan het netwerk van bibliotheken dat er al is, de basis te laten zijn van het op de rit krijgen van een goede kennisinfrastructuur in onze provincie. Ik

ben graag bereid, zoals de heer Bijkerk vroeg, in een van de eerstkomende commissievergaderingen met elkaar eens goed te praten over de vraag hoe het hele PBCU-proces binnen het project van de "Agenda 2010" past en ook andersom, hoe het "Agenda 2010-project" past binnen het PBCU-proces. Het is goed dit onderwerp eens goed te bespreken, de zaken naast elkaar te zetten, het plan van aanpak nog eens aan de orde te hebben vanuit het "Agenda 2010-project" en ook vanuit het PBCU, zodat wij weten welke mogelijkheden en kansen hierin zitten. Het een zou het ander heel goed kunnen versterken. Dat is mede de insteek en de bedoeling van dit project.

Er zijn opmerkingen over de "Nieuwe Hollandse Waterlinie" en "De Schammer" en dat het jammer is dat deze projecten worden versmald. Aan de andere kant is het wel zo, en daarvoor is heel bewust gekozen, dat in eerste instantie de projecten heel breed in de "Agenda 2010" zijn neergezet. Juist om het nu neer te zetten, moet je het concreet maken en dat kan het beste met een heel concreet onderdeel daarvan. Pars pro toto is voor het college op dit moment het uitgangspunt geweest. Dat wil niet zeggen dat je niet aan andere onderdelen toekomt, maar als wij nu willen concretiseren en nu aan de slag willen gaan, dan moeten wij een keuze maken, en die keuze is gemaakt.

De heer BIJKERK (GL): Mevrouw de Voorzitter! Hetgeen mevrouw Kallen zegt, gaat uit van de logica van de "Agenda 2010", maar het gaat niet uit van de logica van de werkelijkheid waarin wij leven. Het probleem met de "Nieuwe Hollandse Waterlinie" is dat wij iets moeten met dat complex, met dat landschappelijke element, met de bestuurlijke verhoudingen et cetera. Dat is reuze ingewikkeld en ergens moet het op de provinciale agenda, de "Agenda 2010" of anderszins, een heldere plaats krijgen, zodat wij dat in samenhang kunnen beschouwen en zodat daarover besluiten kunnen worden genomen. Dat laat de gedeputeerde nu los, door alleen te kiezen voor het bezoekerscentrum. Is de gedeputeerde bereid dit alsnog een plek te geven in dit project van de "Agenda 2010", of is zij bereid een andere weg aan te geven waar wij die samenhangende problematiek onder ogen kunnen zien? Als zij dat niet doet, bouwen wij straks een prachtig bezoekers-

centrum, maar hebben wij het echte probleem niet opgelost.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Zoals ik daarnet zei, als wij uitgaan van pars pro toto, dan is dit het speerpunt waar wij nu de aandacht op vestigen. Dat wil niet zeggen dat het totale project "Nieuwe Hollandse Waterlinie" daarmee in gevaar zou komen en dat wij daaraan geen aandacht meer zouden besteden.

De heer BIJKERK (GL): Mevrouw de Voorzitter! Dan zit ik nog met vragen als: waar zit die aandacht dan voor dit project; hoe zit het dan met plaatsing op de Werelderfgoedlijst? Waar zit die aandacht binnen het college en binnen de organisatie?

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Die staat op dit moment niet hierbij aangegeven, maar die zit natuurlijke wel in bestaande werkzaamheden die op dit moment gewoon worden uitgevoerd. Daarnaast wordt natuurlijk keihard gewerkt aan het ontwikkelen van die "Nieuwe Hollandse Waterlinie"; het op de kaart krijgen daarvan en het op de Werelderfgoedlijst geplaatst te krijgen. Als nu wordt gekozen voor hetgeen hier staat vermeld, dan wil dat niet zeggen dat de rest van wat daarbij zou horen, niet door gaat. Het college heeft echter gezegd dat er nu alvast een concreet punt uit gehaald moest worden, dat kan worden besproken en dat kan neergezet worden. Het dient als een voorbeeld voor hetgeen daarna zou kunnen volgen. Andere zaken zijn dus niet aan de kant gezet, maar zijn een onderdeel van.

De heer BIJKERK (GL): Mevrouw de Voorzitter! Getuige de woorden van diverse woordvoerders, constateer ik dat de duidelijkheid ontbreekt over hoe het zit met die bredere problematiek en hoe wij die verder aanpakken. Het college zou volgens mij wat meer duidelijkheid moeten geven over de manier waarop het dan wel wordt aangepakt en hoe dit is georganiseerd, zowel bestuurlijk als ambtelijk.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Wij hebben toegezegd dat wij de Staten per kwartaal zullen rapporteren over de voortgang. Daarbij komen de projecten aan de orde, de financiën, de concrete aanpak, et cetera. Dan kunnen wij daarbij duidelijk maken hoe de zaken zijn ingebed

in het totale project, hoe dat met elkaar spoort en wat de relatie is. Laten wij afspreken dat dit meege-
nomen wordt in de vervolgrapportages die naar de Staten toe zullen komen en waarover wij met elkaar komen te spreken.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Ik vind het van belang dat de gedeputeerde zegt dat de meer grensoverschrijdende problematiek tussen gemeenten en de verschillende facetten om de "Hollandse Waterlinie" ook op de Werelderfgoedlijst geplaatst te krijgen, wordt behandeld door de bestaande organisatie, de functionele organisatie.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Inderdaad.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Dat is mooi, maar dan ontstaat er wel een probleem tussen aan de ene kant de projectorganisatie en aan de andere kant de bestaande organisatie. Door het naar buiten brengen van dit onderdeel van een bredere problematiek en door daarbij een planningshorizon aan te geven - wanneer en waar iets aan de orde komt - moet daarover zowel intern als extern gecommuniceerd worden en moet men weten dat die twee zaken niet ondergesneeuwd raken.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Daarom zei ik zo-even, dat de projecten nu goed ingevuld gaan worden; deze moeten concreet worden gemaakt en duidelijk moet worden gemaakt in welk verband die projecten passen. Zoals ik al zei, er zal regelmatig gerapporteerd worden in de voortgangsrapportages en daarover zullen wij met elkaar praten. Daarbij is het heel belangrijk dat wij niet alleen onderling communiceren, maar dat wij daarover ook heel goed communiceren met degenen die bezig zijn met die bredere projecten. Dit geeft al aan dat wij het hebben over een project, waarbij je niet te maken hebt met maar één dienst, maar met verschillende onderdelen. Intern zal daarover goed moeten worden gecommuniceerd, dat is een uitdaging, maar ook de communicatie naar buiten toe zal goed moeten verlopen. Wat mij betreft is dat onderdeel van de plannen die er nu liggen.

Opmerkingen zijn gemaakt over het fietspadenplan. Daarin zou het aspect van sociale veiligheid meegenomen moeten worden. Het is van het allergrootste belang dat wij nu eerst komen tot concretisering van het fietspadenplan; de ontbrekende schakels daarin moeten er komen en daarmee gaan wij aan de slag. Ik was zelf aanwezig bij het Jeugddebat, en de opmerking over de sociale veiligheid zal zeker worden meegenomen.

Door de fractie van D66 is een opmerking gemaakt over het grondbedrijf. Er zijn al voorbereidingen gaande om het een keer als apart onderwerp in de commissie aan de orde te stellen.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Ik heb de vraag hierover gesteld, omdat ik het onderwerp miste in de voorstellen. Het is namelijk een belangrijk instrument in dezen.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Dat is zo, maar er zal eerst gesproken moeten worden over de invulling daarvan.

Mevrouw BEGEMANN (PvdA): Mevrouw de Voorzitter! Ik begrijp dat dit aan de orde zal komen in de nieuwe Statenperiode?

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mevrouw de Voorzitter! Ik denk het haast wel, ja.

Mevrouw BEGEMANN (PvdA): Mevrouw de Voorzitter! Dat lijkt mij een goede start om dat dan, na vier jaar, op de agenda van de nieuwe Staten te plaatsen.

De heer WAGENAAR (D66): Mevrouw de Voorzitter! Ik dank de Staten voor de adhesiebetuigingen.

(De heer Staal neemt het voorzitterschap over.)

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat is het geweldig, dat wij in zo'n laatste Statenvergadering voor de nieuwe periode met elkaar uit de opbrengsten van de verkoop van het energiebedrijf UNA, tien fantastische projecten kunnen neerzetten, waarmee de Staten, als politieke partijen, naar de burger kunnen gaan. De partijen kunnen laten zien dat dit het is wat gerealiseerd zal worden de komende acht jaar. Daarvoor is een

robuust bedrag beschikbaar.

Gevraagd is naar het financiële kader van de UNAOpbrengsten. Daarover hebben wij afgesproken, dat wij de hoofdsom in tact laten en dat wij uitsluitend het rendement inzetten tot 2010; een bedrag van zo'n 100 miljoen. Een bedrag van 100 miljoen is dus beschikbaar voor deze tien sleutelprojecten. Op dit moment kan daarbij nog niet worden genoemd welk bedrag nu precies naar welk project gaat. De Staten hebben slechts een globale raming gezien per project. Het is de bedoeling die raming de komende maanden wat te verfijnen en dat 'al werkendeweg' gekomen wordt tot de precieze bedragen.

Van de tweede financiële stroom die naar verwachting de tweede helft van dit jaar uit de opbrengst van de REMU beschikbaar gaat komen, is nog geen cent uitgegeven. Als het aan dit college ligt, zal dat ook niet gebeuren. De opbrengsten daarvan zijn aan de orde in de nieuwe collegeperiode. Over de wijze waarop met die gelden omgegaan wordt, hebben deze Staten al een uitspraak gedaan, en wel bij de vaststelling van het Provinciale Structuurfonds op 12 november 2001. Afgesproken is dat ook daarvan het rendement toegevoegd wordt aan het Structuurfonds. Het spreekt echter voor zich dat in de nieuwe Statenperiode nieuwe projectvoorstellen zullen worden besproken en misschien moet dan worden gesproken over de "Agenda 2015". Dat het structuurversterkende projecten zijn, zeg ik onder andere tegen de heer Terpstra, spreekt voor zich. Wij hebben het dan over een breed begrip, de fysieke infrastructuur, de groene infrastructuur en de sociale infrastructuur, maar het zijn toch keuzes die vervolgens in het nieuwe college gemaakt moeten worden en die met de nieuwe Staten zullen moeten worden besproken. Ik zal het daarover nu niet hebben en ik ben blij dat ook de Staten daarop niet vooruitlopen.

Gevraagd is welke middelen wij dan wel beschikbaar hebben en gevraagd is naar de voorbereidingskosten, vervat in een voorstel waar de Staten vandaag 'ja' tegen zeggen. Ook dat is een wat grofmazige toedeling. De Staten zeggen vandaag in feite 'ja' tegen het van start gaan van de voorliggende projecten en het geleidelijk geven van de uitwerking daaraan.

Het geld hoeft absoluut niet op te gaan aan voorbereidingskosten. Als het namelijk aan het

college ligt, zullen wij zeker voor wat betreft de projecten uit de "Agenda 2010" zo weinig mogelijk aan bureaucratie, aan voorbereidingskosten uitgeven en zo veel mogelijk aan zichtbare uitvoeringskosten. Daaraan mag men het college houden. In de toegezegde kwartaalrapportages zal daaraan aandacht worden besteed.

Dus behalve een zorgvuldige raming, zal zorgvuldig de vinger op de knip worden gehouden. Het hele college is daar natuurlijk verantwoordelijk voor, maar men mag mij er als financieel gedeputeerde aan houden dat ik daarop let.

Er zullen de komende maanden uitgewerkte projecten komen, die ook aan de Staten zullen worden voorgelegd. Wat het geld betreft, zal het niet alleen gaan om de bijdrage uit het Structuurfonds; natuurlijk zal het college ook bekijken hoe uit bestaande subsidiestromen, met name vanuit het Rijk of zelfs vanuit Europa, middelen kunnen worden gegenereerd en wellicht zal er een geldstroom zijn vanuit derden.

Er is nog even gesproken over het grondbedrijf, een groundbank, en of daarover in deze context niet eens moet worden nagedacht. Wat het college betreft zijn bij enkele projecten ook PPS-constructies aan de orde. Het college is bezig waar het gaat om het grondbeleid, een notitie voor te bereiden om te bezien hoe wij dit kunnen realiseren. Het zal niet een ideologisch verhaal zijn over grondbeleid, want daarmee zijn wij al lang genoeg bezig. Nee, het zal heel concreet zijn: hoe kun je grondbeleid inzetten, bijvoorbeeld bij het realiseren van een project als "Hart van de Heuvelrug"? Deze notitie, die een dezer weken in het college aan de orde komt, zal de Staten wel bereiken.

Het is de bedoeling dat bij de dienst Ruimte en Groen zo'n soort ontwikkeling als de groundbank zal worden opgestart. Doen wij dat namelijk niet, dan kan een aantal projecten niet dichterbij gebracht worden.

Volgens mij heb ik hiermee globaal en in het algemeen de vragen op financieel terrein beantwoord.

De VOORZITTER: Ik stel de tweede termijn aan de orde.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank het college voor de prima be-

antwoording van de vragen. Ik heb nog een enkele financiële vraag. In de eerste plaats betreft dit het bedrag van € 2.4 miljoen voorbereidingskosten, waarvan de gedeputeerde voor de financiën al heeft gezegd dat een concrete invulling hiervan momenteel niet mogelijk is. Ik heb daarvoor wel begrip. Als je echter voorbereidingskosten raamt, wordt er naar mijn idee nog geen rekening gehouden met het feit dat dit voor een deel gebeurt door de bestaande formatie, gedeputeerde mevrouw Kallen zei dat ook, en als dat zo is betekent het dus dat, als wij aan de ene kant toerekenen aan de projecten - wat financieel een goede zaak is - en dat er aan de andere kant geraamd geld op de begroting voor salariskosten overblijft. Het saldo van die voorbereidingskosten zal dan lager zijn dan het bedrag van € 2.4 miljoen, óf, zo redeneert het college, dan komen die andere kosten er nog bij en zou het nog duurder worden. Dat kan ik mij bijna niet voorstellen, dus ontvang ik daarover nog graag wat nadere informatie.

Ik kon de heer Van Bergen prima volgen in zijn betoog. Op enig moment zei hij echter dat wij toch het maximum bedrag van het Structuurfonds nodig zullen hebben. De gedeputeerde zegt: "Wij hebben een bedrag van € 100 miljoen en dat bedrag delen wij toe aan die projecten." Wij zien de benadering hierin echter liever andersom; wij zien liever dat bekeken wordt wat per project nodig is en dan kan het best lager uitvallen dan het bedrag van € 100 miljoen. Wij moeten echter niet uitgaan van het bedrag van € 100 miljoen en kijken of wij dat bedrag kunnen opmaken. Wij vinden dat binnen het Structuurfonds een deel kan worden besteed aan zaken die zich niet in het kader van "Agenda 2010" op de wat langere termijn voordoen, maar die op de kortere termijn spelen.

De gedeputeerde sprak over de REMU-gelden en zei daarbij dat wij wellicht komen tot "Agenda 2015". Dat is echter juist wat wij niet willen; wij willen niet een "Agenda 2015" voor de besteding van de REMU-gelden. Wij zouden namelijk eens moeten opsommen in hoeveel gemeenten in de provincie de mensen 's morgens hun gemeente niet uit kunnen komen en er 's avonds als zij van hun werk terugkomen niet in kunnen komen, simpelweg vanwege het feit dat de provinciale wegen onvoldoende capaciteit hebben voor die

verkeersstromen. Als wij dan weten dat wij bezig zijn met het Streekplan en dat er hoe dan ook woningen bij moeten komen en daardoor nieuwe bedrijvigheid ontstaat, loopt de zaak nog verder vast. Dat kan niet wachten tot het jaar 2015. Het lijkt ons een zinvolle besteding van de REMU-gelden, waarvan inwoners van de provincie elke dag plezier hebben.

De heer TERPSTRA (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ook onze fractie vond de beantwoording heel helder. Ik heb dan ook geen vragen meer te stellen. Ik heb met instemming kennis genomen van de visie van gedeputeerde Van Bergen dat de REMU-gelden voor een belangrijk deel voor structuurversterkende activiteiten moeten worden ingezet. In de nieuwe Statenperiode gaan wij dan wel invullen wat dit precies betekent.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben goede nota genomen van een aantal punten uit de beantwoording; waarvoor onze dank. Dat betreft onder andere de vervolgrapportages op "Nieuwe Hollandse Waterlinie" en "Groen en blauw Amersfoort". Wij hebben het een en ander gehoord over het grondbedrijf, dat er nu toch gaat komen.

Tegen de heer Van den Oosten wil ik zeggen, dat wij bijna niet kunnen wachten tot wij echt kunnen gaan praten over de besteding van de REMU-gelden.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! De door mij gestelde vragen zijn in het algemeen goed door het college beantwoord en er is een aantal toezeggingen gedaan.

Ik blijf mij zorgen maken over de bredere problematiek van de "Nieuwe Hollandse Waterlinie" en ik vind het daarom van groot belang dat die kwartaalrapportages op dat punt duidelijkheid gaan bieden. Desnoods kan hier bijsturing plaatsvinden door de Statencommissies.

Wat het grondbeleid betreft, ben ik het eens met de gedeputeerde; het zal onvermijdelijk zijn. Als wij serieus met de Utrechtse Heuvelrug aan slag gaan, zullen wij ook op het gebied van grondbeleid keuzen moeten maken en initiatieven moeten nemen. Wij wachten de toegezegde notitie af.

Ik bespeur toch weer een kort moment van wankelmoedigheid bij mijn geachte collega Van den Oosten. Hij wekt de indruk dat hij aan de UNAGelden, die wij hebben toegekend aan "Agenda 2010", zit te morrelen. Ik ben het echter eens met de heer Terpstra, die sprak over de REMU-gelden en structuurversterkende projecten in de brede zin des woords, dat wij daarover inderdaad in de nieuwe Statenperiode van gedachten moeten wisselen.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De heer Bijkerk heeft het goed; wij morrelen, wij doen graag een greep in de kas naar die middelen die wij kunnen besteden aan zaken die op korte termijn spelen voor onze inwoners en vooral naar die middelen die wij niet nodig hebben voor "Agenda 2010".

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van den Oosten wankelt niet meer, hij valt zelfs om.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Voor die opvatting doen wij dat graag.

De VOORZITTER: Aldus de zwanenzang van de heer Van den Oosten.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Maar het werkt wel!

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het is heuglijk op deze voor mij laatste Statenvergadering te constateren dat de VVD en GL elkaar in de armen vallen.

De VOORZITTER: Als de oorzaak echter is dat je omvalt, dan is dat geen compliment. (Hilariteit)

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Nee, nee, ik had het "over elkaar in de armen vallen".

Ook onze fractie dankt het college voor de heldere beantwoording en voor een aantal toezeggingen. Wat de groundbank betreft, is het wel zo dat wij inmiddels een paar jaar bezig zijn om daarover te discussiëren. Ik had verwacht dat nu voorwaarden, randvoorwaarden en inzet waren aangegeven. Die ontbreken echter in hoge mate. Er ligt echter een

toezegging en dus kan de nieuwe fractie op den duur daarmee verder.

In mijn eerste termijn heb ik verzuimd de realisatie van het science park te noemen. Als je de tien projecten bekijkt, dan is zo'n structuurversterkend economisch project typisch een project waarbij de provincie de toegevoegde waarde bij het tot stand brengen van een project zou kunnen tonen. Ik vind het heel jammer dat dit project niet in "Agenda 2010" is opgenomen. Ik heb begrepen dat in de commissie hierover is gezegd dat het project op enig moment terug zal komen in de economische nota, waarin ook een aantal opmerkingen hierover is gemaakt. Ik hoop van harte dat deze punten daarin nadrukkelijk worden benoemd en dat hetgeen wij aan geld overhouden van "Agenda 2010" nadrukkelijk beschikbaar komt voor dit science park. Het is van groot belang daaraan nadere invulling te geven.

Wat de andere inspirerende projecten betreft, neem ik aan dat een en ander nog eens terug kan komen in de begrotingsbesprekingen.

Ten aanzien van twee punten heeft het college helderheid verschaft: "Nieuwe Hollandse Waterlinie" en het andere punt waarop ik nogal wat kritiek had, "De Schammer". De verbreding naar binnen en naar buiten is van wezenlijk belang. Dus ik sluit mij daarbij aan. Minder gerust ben ik op het project "Informatie voor iedereen". De drager van het project, de PBCU, de constructie die is gekozen en het geld dat ermee gemoeid is, acht ik niet echt vruchtbaar voor de voortzetting van dit project. Ik denk dat wij halverwege de uitvoering van het project tot de conclusie komen dat het roer moet worden omgegooid en ik neem aan dat wij dan zo verstandig zijn dat wij dat besluit ook nemen.

De heer VAN DER WILT (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij danken het college voor de beantwoording. Wij hebben geen vragen meer.

De heer VAN DEN BERG (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De beantwoording was glashelder, zoals wij dat zijn gewend van het college. Daarvoor dank.

Mevrouw KALLEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat betreft het project "Informatie voor iedereen" zeg ik tegen de heer Wagenaar dat ik niet voor niks in de commissie heb toegezegd dat

wij het zwaluwstaartje tussen dit project en datgene waarmee wij met de PBCU bezig zijn, nogmaals uitgebreid aan de orde zullen krijgen. Wat mij betreft, en dat enthousiasme wil ikzelf uitstralen, gaat ook dit project van "Agenda-2010" gewoon door. Als presterende provincie" kunnen wij hier een daad stellen.

Gevraagd is of er wel aanvragen zijn voor het project "Nieuw Wonen". Ik wil opmerken dat zich inmiddels een tiental gemeenten heeft aangemeld.

Gevraagd is naar het science park. Als het goed is komt dit punt terug in het bestaand beleid en dan kan het van daaruit heel goed worden opgepakt. Zo is het ook gegaan met het project Hart van de Heuvelrug. Dit soort zaken kan dus ook andersom worden gedaan.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Voor alle duidelijkheid: het bedrag van ongeveer € 100 miljoen dat beschikbaar is vanuit de rente van de verkoop van de UNA, is en blijft beschikbaar voor de tien sleutelprojecten van "Agenda 2010".

Het hoeft niet op! Op die stelling kunnen wij nog geen voorschot nemen. Het geld is de komende jaren beschikbaar en als er aan het eind van de rit geld over is, dan is er op dat moment ruimte om daarmee andere dingen te doen, andere projecten op te pakken, enzovoort. Het college, en gelukkig ook de Staten, willen de verleiding weerstaan om een elfde, een twaalfde, een dertiende project toe te voegen, zodat daardoor het realiseren van de zichtbare robuuste projecten wordt ondermijnd. Dat willen wij zeker niet doen.

De voorbereidingskosten hebben vooral te maken met de projectleiding. De kosten van projectleiders, een beperkte secretariële ondersteuning en de communicatie rond de projecten, komen ten laste van het Structuurfonds. Alle andere personele kosten zijn reguliere kosten binnen de diensten en die kosten worden dus niet ten laste gebracht van het Structuurfonds.

De heer WAGENAAR (D66): Mijnheer de Voorzitter! Geldt dit ook voor de projectleider?

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nee, de kosten van de projectleider komen ten laste van het Structuurfonds, plus beperkte secretariaats- en communicatiekosten. Alle andere personele kosten blijven ten laste van de diensten, de staande organisatie. Wij proberen dus zo veel mogelijk geld in zichtbare activiteiten weg te zetten.

De heer VAN DEN OOSTEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Van datgene wat de gedeputeerde nu schetst, kunnen wij ons nauwelijks voorstellen dat het € 2.4 miljoen kost. Er is toegezegd dat hiervan een specificatie komt, dus dan zien wij het wel.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Er zal geen euro meer worden uitgegeven dan nodig is.

Mogelijk heb ik de heer Van den Oosten op het verkeerde been gezet. Het gaat over het rendement van de verkoop REMU. Op zijn vroegst dit najaar weten wij hoeveel dat zal zijn. Daarvan zouden wij een "Agenda 2015" kunnen samenstellen. Wij hoeven niet te wachten tot het jaar 2015. Nee, vanaf 2004 is die rente beschikbaar en kunnen wij nieuwe projecten realiseren.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

PS2003BEM08

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 om in te stemmen met liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling Utrechtse Bestuursacademie.

PS2003BEM07

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 januari 2003 om in te stemmen met de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling samenwerkingsverband IPO en de oprichting van de Vereniging IPO c.s. de Algemene belastingverordening provincie Utrecht 1997

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorstellen.

PS2003AUD01

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 inzake de rapportage van de Beleidsaudit 2002 (Maatschappelijke Participatie en Maatschappelijke Zorg)

PS2003AUD02

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 21 januari 2003 houdende het voor kennisgeving aannemen van de evaluatie (commissie voor de) beleidsaudits.

De VOORZITTER: Ik stel voor beide voorstellen gezamenlijk te behandelen. Ik geef het woord aan de heer Kloppenborg, namens de commissie voor de beleidsaudits.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het is zo'n vier jaar geleden dat de Auditcommissie van start ging. De commissie voor de beleidsaudits, zoals wij voluit heten, heeft de taak: het doorlichten van een beleidsproces, waarbij de uitkomsten worden vergeleken met vooraf gestelde beleidsdoelen en het beoordelen van de effectiviteit van het beleid. Daarbij staat het feitenonderzoek centraal, en niet de mooie praatjes, maar het beoogde effect zoals terug te vinden in schriftelijke rapportages. De audit die wij thans bespreken is de vierde en laatste in deze Statenperiode.

Het onderzoek van onze commissie spitst zich toe op het participatiebeleid ten aanzien van ouderen en jongeren, met de centrale vraag hoe adequaat het provinciale beleidsproces in het veld is georganiseerd, met het oog op het realiseren van vooraf gestelde doelen. De auditcommissie heeft ten aanzien van deze vraag een aantal stevige conclusies moeten trekken. Wij moeten concluderen dat de kwaliteit van het beleidsproces op het gebied van maatschappelijke participatie onvoldoende is om de effecten van dit beleid goed te kunnen vaststellen. Reden hiervan is onder meer dat de doelstellingen van dit beleid niet zodanig zijn geformuleerd dat zij meet- en ijkbaar zijn; niet 'smart', specifiek, meetbaar, acceptabel, relevant, tijdig. Mede hierdoor is ook de beleidsmatige afweging bij toedeling van projecten aan steunfuncties als bijvoorbeeld MIU (Multicultureel Instituut Utrecht) of Schakels, zeer onderhelder. Ook missen wij een doorzichtige evaluatie van projectresultaten. Zo ontbreekt het in-

strumentarium om de kwaliteit van de uitvoering van het beleid te toetsen. Het is daarom niet verwonderlijk dat wij moeten concluderen dat de effectiviteit van het beleid zelf ook niet is vast te stellen. Wij geven hiermee aan dat er geen heldere vertaalslag in praktische en beleidsmatige zin gemaakt kan worden naar algemeen geformuleerde doelstellingen als aansluiting op de maatschappelijke vraag en gericht zijn op kwetsbare groepen burgers. Dit probleem wordt nog versterkt door het ontbreken van de regie op het beleid op het gebied van het monitoren van maatschappelijke ontwikkelingen.

Dat brengt ons tot de derde hoofdconclusie, dat de provincie onvoldoende inhoud geeft aan de faciliterende taak voor gemeenten en lokale welzijnsinstellingen en aan de rol van opdrachtgever aan steunfunctie-instellingen. Het is vaak onduidelijk wie er stuurt, wie keuzes voor projecten maakt, op welke gronden. Stuurt de vraag of stuurt het aanbod?

Deze conclusies brengen ons tot een aantal aanbevelingen.

Beleidsdoelstellingen dienen voortaan zodanig te worden geoperationaliseerd dat effectmeting mogelijk is. U zult misschien zeggen dat dit geen eenvoudige opgave is in een maatschappelijke realiteit vol variabelen die je in de provincie niet allemaal kunt sturen. Juist daarom, vanwege die complexiteit is het belangrijk en zinvol om als provincie en als gemeente of welzijnsinstelling, door te krijgen en te operationaliseren hoe je wel wat teweeg kunt brengen; hoe je als organisatie effectief bezig kunt zijn.

Aanvullend hierop: maak die effectiviteit toetsbaar; meer dan algemeen aantonen van gewenste effecten: zijn de gewenste effecten in voldoende mate opgetreden?

De derde aanbeveling. Wij bevelen een intensieve samenwerking aan tussen provincie en gemeenten, om tijdig de gezamenlijke behoefte en doelstellingen te formuleren en in projecten te vertalen. Als vierde aanbeveling heeft de auditcommissie projectvoorstellen te kiezen waarvoor aantoonbaar draagvlak is bij tenminste twee gemeenten in deze provincie.

De vijfde aanbeveling: wij bevelen aan om een flexibel aanwendbaar budget beschikbaar te stellen

voor de inhuur van expertise buiten de steunfunctie-instellingen om.

Voor alle duidelijkheid nog enige kanttekeningen. In de wandelgangen horen wij opmerkingen in de trant van: "Daar worden de steunfunctie-instellingen even goed te kijk gezet." Voor alle duidelijkheid: onze rapportage richt zich met name op het provinciaal beleid. De steunfunctie-instellingen als zodanig zijn geen object van ons onderzoek geweest; het gaat om de aansturing.

In de laatste instantie treft de kritische toon van dit rapport dan ook de Staten. Nemen wij onszelf serieus genoeg als het om dit beleidsveld gaat, of denken wij, ik chargeer: "Het is toch voor het goede doel.?" Als wij het participatiebeleid, het betrekken van allerlei bevolkingsgroepen bij het functioneren van de maatschappij, serieus nemen, gaat het ook ons aan of het budget voor dat doel zodanig wordt besteed dat het grootst mogelijke maatschappelijk rendement wordt gehaald.

Wij benadrukken dat de stevige conclusies, niet betekenen dat er niets goeds gebeurt. Uit de interviews die ter staving van de feiten zijn gehouden, bleek dat het veld ook zelf zich bewust is van hetgeen wij hebben geconstateerd en dat er grote bereidheid is mee te denken over oplossingen en verbeteringen.

Gedeputeerde Staten hebben aangegeven zich te kunnen vinden in onze aanbevelingen en deze als steun in de rug te zien bij de ingezette herijking van het provinciaal welzijnsbeleid. Dat verheugt ons als commissie natuurlijk zeer. Over h oe Gedeputeerde Staten dit ook daadwerkelijk 'smart' toetsbaar zullen inzetten, laat ik ter beoordeling van een volgende samenstelling van de Staten.

Dan kom ik op het agendapunt betreffende de evaluatie. De conclusies van de evaluatie dragen wij over aan de nieuw te kiezen Staten. Zij kunnen het best de afweging maken welke de rol voor de audit is weggelegd binnen het duale instrumentarium. Wel wil ik twee van de aanbevelingen onderstrepen. Ten eerste: kies als Staten zelf het onderwerp en laat het niet afhangen van de deliberaties van het college van GS.

Ten tweede: blijf als Staten bij de les en doe ook zelf aan nazorg. Trek zo'n auditrapport, bijvoor-

beeld over het experimentenkrediet Volkshuisvesting of, zoals nu, over maatschappelijke participatie, na enige tijd nog eens weer uit de kast en kijk of er inderdaad iets mee is gedaan. Al zou het alleen maar zijn om te bezien of het onderzoek naar effectiviteit ook zelf effectief blijkt te zijn.

Wie in een commissie als deze stapt, denkt eerst: "Weer een commissie, weer een taak erbij." Om vervolgens te ontdekken dat het een voorrecht is om in deze wijze van perceptie te worden ingewijd. Een speciaal woord van dank en erkenning dan ook namens de Statenleden, aan onze voorzitter, de heer Van Nes en de ambtelijke ondersteuning, is dan ook op zijn plaats.

De heer STRENG (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat ik kort kan zijn in de beantwoording. De heer Kloppenborg gaf de verschillende aanbevelingen nog eens in het kort weer. Het college kan zich daarin geheel vinden. Ik beheer nu ongeveer anderhalf jaar de portefeuille Welzijnsbeleid en ik moet zeggen dat het programma, dat nog maar twee jaar terug is vastgesteld, door mij werd ervaren als te star; het vraagt om een herijking van het welzijnsbeleid. De heer Kloppenborg memoreerde het al. Wij zijn al begonnen met die herijking en het zal tijdens deze periode niet worden afgerond, maar in de loop van dit jaar, bij de nieuwe Staten-samenstelling, zal het onder de aandacht worden gebracht. Het zal een beleid zijn dat ongetwijfeld meer vraaggestuurd en minder aanbodgestuurd vorm zal krijgen. Daarbij zal naast de twee steunfunctie-instellingen die al zijn genoemd, ook een andere mogelijkheid moeten worden geboden, namelijk het omgaan met een flexibel incidenteel budget voor concrete vragen die uit het welzijnsveld komen en daarop een effectief beleid te zetten. Ik waardeer het dat de commissie de hand in eigen boezem stak; ik vertaal dat in mijn eigen woorden. Ik hoorde de heer Kloppenborg niet de term beleidsindicatoren noemen. Daarmee zijn wij natuurlijk de afgelopen jaren, ook in de commissie, druk doende geweest. Het is ons nog niet echt goed gelukt dat handen en voeten te geven. Wij zullen daarin nog een weg te gaan hebben. Ik ben ervan overtuigd dat, na de herijking en de discussies die dit najaar plaatsvinden over het

nieuwe welzijnsbeleid, wij dan in elk geval een heel stuk op de goede weg zullen komen.

De heer KLOPPENBORG (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk dat wij hiermee het pad zijn opgegaan naar wellicht een veel meer helder toetsbaar en effectiever welzijnsbeleid. Het is aan de nieuwe Staten daaraan vorm te geven.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig de voorstellen.

PS2003WEM06

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 26 november 2002 om in te stemmen met de herbesteding Reserve Provinciaal Milieu Beleidsplan.

PS2003WEM09

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 januari 2003 tot vaststelling van de Tijdelijke Subsidieverordening Energiefonds provincie Utrecht 2003.

PS2003WEM10

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 7 januari 2003 tot onttrekking van geldmiddelen aan de reserve schadevergoeding grondwaterbeheer.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorstellen.

PS2003ZEW02

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 tot vaststelling van het Wel Thuis programma Wonen Zorg en Welzijn.

PS2003ZEW03

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 tot het ter beschikking stellen van middelen voor het programma-onderdeel "stimuleren en ondersteunen gemeenten" van het programma Wel Thuis!

Mevrouw KNAAP (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij stellen het op prijs een korte stemverklaring af te leggen in het kader van een correcte afhechting van de geschiedschrijving. Mijn fractie is in het verleden erg kritisch geweest over het onderwerp van woonzorginvesteringen. Wij stemmen in met het Statenvoorstel, maar dat wil niet zeggen dat wij

van standpunt zijn veranderd of 'omgevallen', zoals deze term in deze vergadering enkele keren is gebezigd. Omdat wij echter nu eenmaal een democratisch genomen besluit niet willen tegenwerken, kiest D66 ervoor constructief mee te blijven denken en daarom verlenen wij op dit moment onze steun aan dit besluit.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig de voorstellen.

PS2003BEM06

Voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 januari 2003 tot vaststelling van de 2e wijziging van de begroting 2003.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

- Sluiting

De VOORZITTER: Wij zijn aan het eind gekomen van deze vergadering. Ik dank u allen voor uw inbreng en ik wens u wel thuis.

(Einde van de vergadering te 17.25 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht op 20 maart 2003.

De voorzitter,

De griffier,